

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

9. Ἔδος Πατησίων ἀριθ. 9.
Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐ-
χίας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου,
φροντισμάτων, χρυσοῦ κ τ.λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καρόλου Μερουβέλ : Οἱ ΤΡΕΜΟΡ, μυθιστορία μετὰ εἰκόνων, μετὰ-
φρασίς *Κ, (συνέχεια). — Ἀλεξάνδρου Δουμά (υἱοῦ): ΑΝΤΩΝΙΝΑ,
μετὰφρ. Λάμπρου Ἐρνάλη, (συνέχ.). — Κ^α: Ο.Ν. Χμέλιεφ: Ἡ ΤΡΙΧΑ-
ΠΤΟΠΟΙΟΣ, μετὰφρ. ἐκ τοῦ ρωσικοῦ Α.Γ. Κωνσταντινίδου, (τέλος).

**ΕΤΗΘΕΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
προπληρωτέα**

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσᾷ 15.
Ἐν Ῥωσίᾳ ρούβλια 6.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ

τὰ «Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα», κατὰ πᾶσαν ἐ-
τησίαν, ὑπολογιζομένης τῆς ἐτησίας συνδρομῆς εἰς 104
ἀλλὰ.

Τόμοι «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» τῶν ἐτῶν
B' καὶ Γ' δεδεμένοι στερεώτατα καὶ κομψότατα
κωλύονται ἐν τῷ γραφείῳ ἡμῶν. Ἐπίσης φύλλα τῶν
Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων» τοῦ Α' καὶ Β' τόμου
πρὸς λεπτὰ 20 ἕκαστον, καὶ τοῦ Γ' πρὸς λεπτὰ 10.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΟΙ ΤΡΕΜΟΡ

ΕΛΑΦΩΝ - ΠΕΡΑΜΑ

[Συνέχεια]

ΙΕ'

Σίμων ὁ λαθροθήρας δὲν εἶχεν ἀποθά-
νει, ἀλλ' ἐξῆλθε τῆς φυλακῆς ἐν ἀξιοθρη-
νήτῳ καταστάσει, ἧς ἢ ἐν τῇ εἰρκτῇ δια-
μονῇ δὲν ἦν ἡ μόνη αἰτία.

Τὸ δεσποτῆριον τοῦ Σατώ-Σινὸν ὅσον
ἄθλιον καὶ ἂν ἦ, εἶναι ἐπίσης ἄνετος δια-
μονῇ ὅσον καὶ ἡ καλύβη τοῦ Σίμωνος.

Εἶχε καταδικασθῆ εἰς τριῶν μηνῶν φυ-
λάκισιν τριμήνου δὲ στέρησις τῶν δα-
σῶν, τῶν λειμώνων καὶ τῶν βράχων τοῦ
Σεβάν, ἦν δι' αὐτὸν τριμήνος διαμονῇ εἰς
ἄδην.

Μελαγχολία κατέλαβε τὸν ἀτυχῆ πε-
ταλωτῆν, προκαλέσασα κακοήθη πυρετόν,
ὅστις τὸν ἔφερον εἰς τὸ χεῖλος τοῦ τάφου.

Μετενεχθεὶς κατ' ἄρχαίς εἰς τὸ νοσο-
κομεῖον, ἐζήτησε νὰ ἀποσταλῆ εἰς τὴν
οἰκίαν του· ἐπειδὴ δὲ ἡ ποινὴ του ἐπλη-
σίαζε νὰ λήξῃ, ἐδέχθησαν τὴν αἴτησίν
του καὶ τὸν ἀπέστειλαν ν' ἀποθάνῃ ἄλ-
λαχοῦ.

Γνωστόν, ὅτι ἡ οἰκία αὐτοῦ παράκει-
ται τοῖς μεγάλαις τοῦ Σεβάν δάσεσι, κει-
μένη εἰς ἀπόστασιν τριῶν ἢ τεσσάρων
βολῶν τουφεκίου ἀπὸ τοῦ κωδωνοστα-
σίου, ἐπὶ γῆς χέρσου, μὴ καλλιεργουμέ-
νης πρὸ δεκαετίας.

Τὴν ἐσπέραν τῆς εἰς Ἐλάφων - Πέραμα

ἐπισκέψεως τοῦ κόμητος, τὴν τρίτην ὥ-
ραν, ὁ Ρωμαῖος Τρεμὸρ φέρων μεθ' ἑαυτοῦ
τὸν κύνα του καὶ τὸ ὄπλον ὑπὸ μάλῃς,
ἠλόει καλὰ μιν σίτου πλησίον τοῦ ἀδελ-
φοῦ του Ἰωάννου, ὅστις ὠδήγει τὸ ἄρο-
τρον. Ὁ Ἰωάννης ἦν ἐπίσης τεθλιμμένος
ὅσον καὶ ὁ Ρωμαῖος. Ἐξῆσαν πάντοτε
ὁμοῦ συμμεριζόμενοι τὴν τε χαρὰν καὶ
τὴν θλίψιν.

— Τί τὰ θέλεις, ἔλεγεν ὁ Ἰωάννης,
πρέπει νὰ τὴν λησμονήσῃς. Δὲν ἐχάθηκε
ὁ κόσμος δι' ἓνα χαμένο κορίτσι. Εἶναι
καὶ ἄλλαις.

Καὶ ἄλλαι! ὡς εἰ ὑπῆρχεν ἄλλη δυνα-
μένη νὰ παραβληθῆ πρὸς τὴν Σολάνζην!

— Πῶς φαίνεται πῶς δὲν εἶσαι σὺ ὁ
ἔρωτευμένος, ὑπέλαβεν ὁ Ρωμαῖος.

Ὁ Ἰωάννης Τρεμὸρ ἠγάπα μόνον τοὺς
μεγάλους αὐτοῦ βόας, τὸ Πριερέ του, τοὺς
ἀγρούς του καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν συγκομι-
δὴν.

ἠγάπα ἐπίσης τὸν πατέρα του καὶ
τὸν ἀδελφόν του.

Ἄλλὰ τὰς γυναῖκας! Οὐδὲ κἂν ἐσκέ-
πτετο αὐτάς. Οὐδέποτε, καὶ διὰ τὴν μάλ-
λον φιλαρέσκον, ἀπόλεσε μιᾶς ὥρας ὕπνον.

Ὁ Ρωμαῖος ἀφῆκε τὸν ἀδελφόν του
καὶ μετέβη ἵνα περιπλανηθῆ εἰς τὰ περὶ
τῆς κατοικίας τοῦ Σίμωνος.

Ἄλλ' οὐδὲ κἂν ἐσκέπτετο τὸ κυνήγιον.

Ἐἰς λαγῶς ἐπήδησε πρὸ τῶν ποδῶν
του, καὶ οὔτε μίαν βολὴν τῷ ἔρριψεν.

Ἐφλέγετο ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ τρέξῃ εἰς
Ἐλάφων - Πέραμα, νὰ ριφθῆ πρὸ τῶν
ποδῶν τῆς Σολάνζης, καὶ νὰ τὴν ἱκετεύ-
σῃ νὰ τὸν ἀγαπήσῃ. Θὰ ἐλησμονεῖ τὰ
πάντα.

Βαδίζων, ἐπειρᾶτο νὰ δικαιολογήσῃ
τὴν τοιαύτην ἀνανδρίαν διὰ πασῶν τῶν
δυνατῶν δικαιολογήσεων, ἃς αὐτὸς οὗτος
εὔρισκε χεῖρονας τὰς μὲν τῶν δέ.

Ἐπρεπε νὰ θυσιάσῃ βίον εὐδαιμονίας
χάριν στιγμιαίας παρεκτροπῆς; Ἦτο ψευ-
δές, ὅτι ἡ Σολάνζην ἠγάπησε τὸν ἐπά-
ρατον ἐκεῖνον κόμητα, ὅστις κατέλαβεν
αὐτὴν δι' ἐπενειδίστου δόλου! Ἐκεῖνον,
τὸν Ρωμαῖον, μόνον αὐτὸν ἠγάπα. Οὐ-
δόλως περὶ τούτου ἀμφέβαλλε. Μήπως δὲν
τὸ ἐπᾶνέλαβεν αὐτῷ χιλιάκις κατὰ τοὺς

μακροὺς αὐτῶν περιπάτους; Μήπως ὁ ἔ-
ρωτος οὗτος δὲν ἦν γεγραμμένος ἐπὶ τῶν με-
γάλων ἀθῶων αὐτῆς ὀφθαλμῶν; Μήπως
ἐκεῖνη δὲν ἀπέθνησκεν ἐξ ἀπελπισίας καὶ
τρόμου, ἀφ' ἧς συνέβη τὸ δυστύχημα ἐ-
κεῖνο;

Ὅχι, ἡ Σολάνζην δὲν ἠγάπα τὸν κό-
μητα δὲ Τανναί.

Καὶ ἐνῶ ἐπορεύετο εἰς Ἐλάφων-Πέ-
ραμα, ἡ αἰσχρὴ ἐκράτει αὐτόν.

Θὰ ἦτο βεβαίως μεγάλη ἐπιείκεια νὰ
δώσῃ τ' ὄνομά του εἰς τὸ παιδίον τοῦ κό-
μητος! Τὸ παιδίον ἐκεῖνο τῷ ἐπροξένει
φρίκην! ἦτο ἀνυπέρβλητον πρόσκομμα.

Ταῦτα διαλογιζόμενος, ἐκτὸς ἑαυτοῦ,
ἀπελις, ἔφρασεν εἰς τὴν τάφρον τοῦ δά-
σους, ἐπὶ ὀρίου χέρσου ἀγροῦ, ἀνήκοντος
εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ Πριερέ.

Ἐκ τοῦ μέρους ἔνθα εὐρίσκετο, ἔβλεπε
καθαρῶς τὸν περιβόλον καὶ τὴν καλύβην
τοῦ Σίμωνος.

Αἶφνης ἀπὸ τινος ἀτραποῦ τοῦ δάσους,
νεαρὰ κόρη, λυσίκομος, περιβεβλημένη πε-
παλαιωμένον σκωτικὸν μανδύαν μετ' ἐρυ-
θρῶν καὶ μελανῶν τετραγώνων, ἀνωθεν
τῆς φαιᾶς αὐτῆς ἐσθῆτος, ἐφάνη βραδέως
βαδίζουσα, ἀπεμάκρυνε τὰς ἀκάνθας καὶ
τὰ πυκνὰ ἀθροίσματα τῶν πρίνων καὶ
τῶν σχοίνων, τῶν ἀποτελούντων τὸν πε-
ριβόλον τοῦ λαθροθήρα, διηυθύνθη πρὸς
τὴν θύραν τῆς καλύβης, ἠνέφξεν αὐτὴν
καὶ εἰσελθοῦσα τὴν ἐπανέκλεισεν.

Ὁ Ρωμαῖος Τρεμὸρ ἤρξατο τρέμων ἐκ
συγκινήσεως. Ρῖγος διέτρεξε τὰ μέλη του.

Ἀνεγνώρισε τὴν Σολάνζην Φαρζεάς.

Τί ἄρα γε μετέβαινε νὰ πράξῃ εἰς τὴν
καλύβην τοῦ Σίμωνος;

Ἡ Ἀμῶνη ἐφάνη πολλάκις διατελοῦσα
ἐν συνεννοήσει μετ' αὐτῆς Ἦτο ἐμπει-
στευμένη ἢ συνένοχος τῆς;

Περιέργεια ἀκατανίκητος ὡθεῖ τοὺς ἀ-
ληθῶς ἐρῶντας νὰ μάθωσι πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ
ἐκεῖνας, ἃς ἀγαπῶσιν.

Ὁ Ρωμαῖος ὑπὸ ἀκασχέτου φερόμενος
δυνάμει, διηυθύνθη πρὸς τὸ σιδηρουρ-
γεῖον.

Προσέδεσε τὸν κύνα του ἀπὸ τινος κορ-
μοῦ δένδρου, ἀπέθηκε τὸ ὄπλον του καὶ
εἰσῆλθεν εἰς τὸν περιβόλον.

Ἡδύνατο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν καλύβην ὡς εἰς τὴν οἰκίαν του, ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἴδωσιν.

Ἐπροχώρησεν ἀκροποδητὶ καὶ φθὰς εἰς τὸν τοῖχον ἔτεινε τὸ οὖς.

Ἡδύνατο εὐκόλως ν' ἀκούσῃ ὅ,τι ἐλέγετο ἐν τῇ καλύβῃ. Ράκη καὶ χάρτης ὑπῆρχον ἀντὶ ὑέλων εἰς τὰ παράθυρα. Ὁ ἀνεμος εἰσῆρχετο εὐκόλως καὶ ὁ ἔσωθεν θόρυβος εὐκόλως ἐπίσης ἠκούετο.

Ἡ Σιμώνη καὶ ἡ Σολάνζη νομιζοῦσαι ἑαυτὰς μόνας δὲν εἶχον ἀνάγκην προφυλάξεω, ὁ δὲ ἀγρυπνος Ραβῶ δὲν ἦν πλέον ἐκεῖ ἵνα τὰς εἰδοποιήσῃ.

"Ἄμα εἰσελθοῦσα ἡ Σολάνζη παρέστη πρὸ οἰκτροῦ θεάματος.

Ἡ Σιμώνη γονυπετῆς προσεπάθει νὰ δώσῃ νὰ πῆν ὁ σύζυγός της — ὅστις παρελήθει, ἐπὶ ἀθλίας κλίνης ἐκ φύλλων ξηρῶν καὶ πετερίδων—ἔγχυμα ἐκ χόρτων, ὅπερ εἶχε θερμάνει εἰς τοὺς ἀνημμένους ἔτι ἀνθρακας τῆς ἐστίας.

Ἡ νεαρὰ κόρη ἐπλησίασεν ἡρέμα.

— Τί ἔχει ὁ πτωχὸς Σίμων; ἠρώτησε.

— Κακοήθεις πυρετοῦς.

— Ἐφωνάξατε ἰατρόν;

— Μὲ τί νὰ τὸν πληρώσωμε. Ἐπειτα, τί τὰ θέλεις, πεθαίνει κανεὶς καὶ χωρὶς αὐτοῦ. Κακὰ ἔκαμες, Σολάνζη μου, νὰ ἔλθῃς ἐδῶ ἢ ἀρρώστια εἶναι κολλητικὴ!

— Θὰ ἐγλύτωνα καὶ ἐγώ!

— Πάντοτε τέτοιαις ἰδέαις!

— Τετέλεσται, κυρὰ Σιμώνη, θὰ τὰς ἔχω εἰς ὄλην μου τὴν ζωὴν.

— Εἰς τὴν ἡλικίαν σου ἡ ζωὴ εἶναι μακρὰ.

— Ἄς ὀμιλήσωμεν διὰ σὰς ὁ Σίμων θὰ θεραπευθῇ.

— Τὸ ἐλπίζω. Εἶμ' ἐδῶ! δὲν εἶν' ἀλήθεια, εἶπεν ἡ Ἀμώνη κύπτουσα εἰς τὸ οὖς τοῦ ἀσθενοῦς, πῶς δὲν θέλεις νὰ πεθάνῃς, μόνε μου φίλε;

Ἄδιόρατον μειδιάμα διέστειλε τὰ κυανὰ χεῖλη τοῦ δυστυχοῦς.

— Μὲ καταλαβαίνει, εἶπεν ἡ Ἀμώνη. Εἶναι καλλίτερα. Τοῦ δίδω καὶ πίνει ἀγριαῖδα. Εἶναι περίφημη. Ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα ἐνόμισα πῶς θὰ πέθαινε. Θὰ γλυτώσης, προσέθηκε μετὰ συγκινητικῆς τρυφερότητος. Προσπάθησε νὰ κοιμηθῆς.

— Ραβῶ, ἐπιθύρῃσεν ὁ ἀσθενής.

— Τὸ πτωχὸ σκυλί του συλλογίζεται. Ἐνα σκυλί ὅαν ἐκεῖνο ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ ἀνθρώπο.

— Πολλὰ πράγματα σὰς λείπουν, εἶπεν ἡ Σολάνζη.

— Μὰ τὴν ἀλήθεια, ναί. Βάλε μὲ τὸ νοῦ σου τρεῖς μῆνες κισάτι! Οὔτε νὰ πατήσω τὸ ποδάρι μου εἰς τὸ δάσος ἔτολμούσα.

Καὶ ἀληθῶς τῶν πάντων σχεδὸν ἐστεροῦντο.

Δύο σεσαθρωμένα ἔδρανα, πινάκια τινὰ πῆλινα, ἐνδύματα εἰς ράκη ἀπὸ τοῦ τοίχου κρεμάμενα, ἀθλία τράπεζα καὶ ὑδρίαί, ἦσαν τὰ μόνα ἐπιπλα καὶ μέγας ζύλων σωρὸς ἐν τινι γωνίᾳ.

— Ὁ χειμὼν ἔρχεται, ὑπέλαβεν ἡ Σολάνζη. Πρέπει νὰ ἐπισκευάσετε τὴν στέ-

γην καὶ τὰ παράθυρα. Ὁ πτωχὸς Σίμων δὲν θὰ εἰμπορέσῃ νὰ ἐργασθῇ πολὺν καιρὸν. Σὰς φέρω ὀλίγα χρήματα.

— Χρήματα;

— Ναί, εἶναι ἰδικὰ μου μοὶ τὰ ἔδωκαν. Μὴ τὰ ἀρνηθῆς, κυρὰ Σιμώνη! θὰ μὲ λυπήσῃς πολὺ. Μοῦ ἔσωσες τὴν ζωὴν!

— Ἀλήθεια ἂν δὲν ἤμουν ἐγὼ θὰ ἐπινιγύσουσιν, ἀνόητη!

— Πόσον καλλίτερον θὰ ἦτο! εἶπεν ἡ κόρη τοῦ φύλακος κύπτουσα τὴν κεφαλὴν.

— Ὅταν πεθάνῃ κανεὶς δὲν ξαναγυρίζει, ἐτελείωσε. Καὶ εἶναι γλυκεῖα ἡ ζωὴ εἰς τὴν ἡλικίαν σου, Σολάνζη μου.

— Ὁ Ρωμαῖος μὲ μετεχειρίσθη τόσον σκληρῶς!

— Δὲν εἰμπορεῖς λοιπὸν νὰ τὸν λησμονήσῃς;

— Θὰ ἐδίδα τὴν ζωὴν μου δι' αὐτόν. Θὰ εἶμεθα τόσον εὐτυχεῖς, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν κατεστράφησαν ὅλα!

Ἐθηκεν ἐπὶ τῆς ἐστίας τὰ δεκαπέντε λουδοβίκεια, ἅτινα ἔδωκεν αὐτῇ ὁ Ὀλιβιέρος.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Ἀμώνης ἀπήστραψαν.

— Τόσα πολλὰ; εἶπεν.

— Δὲν ἔχω ἄλλα. Μοὶ τὰ ἔδωκε ὁ κόμης σήμερον. Ἐσκέφθην σὰς καὶ τὰ ἐδέχθην. Εἶναι ὁ ἀποχαιρετισμὸς μου, κυρὰ Σιμώνη. Πάρε τα διὰ τὸν σύζυγόν σου· εἶναι ἀσθενής καὶ ἔχετε ἀνάγκην. Δὲν εἰζεύρω ἂν θὰ μὲ ξαναἰδῆτε. Θὰ ἀποθάνω ἀπὸ ἐντροπὴν. Καὶ ὁ δυστυχὴς πατήρ μου τί θ' ἀπογείνη; Ἄ! ἂν εἰζεύρω πόσον λυποῦμαι!

Καὶ ἀνελύθη εἰς δάκρυα.

Ὁ Ρωμαῖος τὴν ἤκουσε θρηνοῦσαν.

Ἡ Σιμώνη ἠθέλησε νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

— Ἐλα, εἶπεν, ἀφῆσέ τα αὐτὰ. Ἦλθε λοιπὸν;

— Ναί.

— Ἦμουν βέβαιη. Δὲν θὰ σὲ ἀφήσῃ. Θὰ ἦτουν ἀνανδρία. Τώρα τὰ εἰζεύρει ὅλα;

— Τίποτε δὲν τοῦ ἔκρυψα.

— Καὶ τί θὰ κάμῃ;

— Μὲ στέλλει εἰς Παρισίους.

— Πότε;

— Αὔριον. Φεύγω εἰς τὰς ἐννέα. Ὅλοι θὰ ἦναι ἀπασχολημένοι εἰς τὸν πύργον, καθὼς καὶ ὁ πατήρ μου. Δὲν θὰ μὲ ἴδου.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ μόνον μέσον. Θὰ νομίσουν πῶς βρῆκες θέσι ἐκεῖ. Μὰ τί θὰ κάμῃς εἰς τὸ Παρίσι;

— Οὔτε ἐγὼ εἰζεύρω θὰ προσπαθῆσω νὰ μάθω κανὲν ἔργον.

Ἡ Ἀμώνη ἐμειδίασε παραδόξως.

— Διψῶ, ἐγόγγυσεν ὁ λαθροθῆρας.

Ἡ Ἀμώνη μετὰ τῆς μερίμνης μητρὸς πρὸς ἀσθενὲς παιδίον τῷ ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ τῷ ἔδωκε νὰ πῆν ὀλίγον ζυμὸν.

— Εἶναι ἀπὸ τοὺς Τρεμόρ. Ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ!

— Κυρὰ Σιμώνη, ὑπέλαβεν ἡ νεαρὰ κόρη διὰ τρεμούσης φωνῆς, ὅταν ἀπαντήσῃς τὸν Ρωμαῖον, εἰπέ του, ἀλλ' ὄχι

τώρα, ἀργότερα, ὅτι ἤθελα ν' ἀποθάνω, ὅτι τὸν ἀγαπῶ πάντοτε, ὅτι τοῦ ζητῶ συγχώρησιν διὰ τὴν λύπην ποῦ τοῦ ἐπροξένησα. Εἰπέ του νὰ προσέχῃ τοὺς γονεῖς μου, οἱ ὅποιοι θὰ ἦναι εἰς ἀπελπισίαν. Ἐπειτα, προσέθηκε χαμηλοφώνως, ἔχω νὰ σὲ παρακαλέσω κάτι τι, κυρὰ Σιμώνη.

— Τί;

— Εἰζεύρεις νὰ γράψῃς. Γράφε μου καμμιά φορά, μυστικὰ θὰ σοῦ γράφω καὶ ἐγώ. Δίδε μου εἰδήσεις διὰ τὸν πατέρα μου, διὰ τὴν μητέρα μου, διὰ τοὺς ἄλλους... πρὸ πάντων διὰ τὸν Ρωμαῖον!

— Ναί, Σολάνζη μου.

— Σὲ χαιρετῶ.

Οἱ λυγμοὶ ἀπέπνιγον τὴν φωνὴν της.

— Θάρρος, ὑπέλαβεν ἡ Ἀμώνη προπέμπουσα αὐτήν. Οἱ ἄνθρωποι σὲ ἔβλαψαν μὴ τὸ λησμονήσῃς. Βλάψε τους καὶ σὺ ἐκατὸ φοραὶς περισσότερο, καὶ ἂν λάβῃς ἀνάγκη ἀπὸ ἐμὲ εἰδοποιήσε με καὶ θὰ τρέξω ἀμέσως.

Ἡ Σολάνζη ἐκίνησε θλιβερῶς τὴν κεφαλὴν.

Ὅτε διήλθε τὸν περίβολον τοῦ Σίμωνος, ὁ Ρωμαῖος Τρεμόρ δὲν ἦτο πλέον παρὰ τὸν τοῖχον, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ κορμοῦ φηγοῦ, ὅπισθεν τοῦ ὁποῖου ἐκρύπτετο, τὴν ἠκολούθησε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν μέχρῃς οὐ ἠφανίσθη εἰς τὸ βάθος τοῦ δάσους.

Ἦθελε νὰ ὀρμήσῃ ἵνα κρατήσῃ αὐτήν.

Ἡ ὑπερηφάνεια τὸν ἀνεχαίτισεν.

ΙΓ'

Τῇ ἐπαύριον, ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, οἱ ἄνθρωποι τοῦ πύργου ἦσαν ἐπὶ ποδός.

Ἐκτακτὸς ζωηρότης ἐπεκράτει εἰς τὴν συνήθως σιωπηλὴν καὶ οἰονεὶ καθεδούσαν κατοικίαν τοῦ γέροντος μαρκησίου.

Οἱ ὑπηρεταὶ ἦσαν εἰς ἀένναον κίνησιν· οἱ κυναγωγοὶ συνενοῦντο διὰ τοῦ κέρατος ἐξ ὄλων τῶν μερῶν τῆς ἐπαύλειος· οἱ μάγειροι μετὰ τοῦ λευκοῦ καλύμματος καὶ οἱ παραμάγειροι παρεσκευάζον τὸ γεῦμα τοῦ γάμου. Ἡ ἀναστάσις ἦν γενικὴ ὡς ἐπὶ θωρηκτοῦ ἐν ἡμέρᾳ μεγάλων γυμνασίων.

Τὸ ἀρχαῖον καὶ παρημελημένον παρέκκλησιον, κείμενον ἐπὶ γηλόφου, ἐν μέσῳ, συστάδος φιλλυρῶν, ἐκοσμήθη διὰ παραπετασμάτων, ταπήτων καὶ ἀφθόνων ἀνθέων.

Ἀνέμενον τὸν ἐπίσκοπον τοῦ Ὠτέν, ὅστις θὰ ἐτέλει τὴν ἱεροτελεστείαν καὶ θὰ ἠυλόγει τοὺς νεκροὺς καὶ εὐδαίμονας συζύγους.

Καθ' ὄλην τὴν περιοχὴν μόνον περὶ τοῦ γάμου τούτου ἐγένετο λόγος.

Τὸ Σεβὰν δὲν εἶδε παρομοίαν ἐορτὴν ἀπὸ τῆς βαπτίσεως τοῦ Ὀλιβιέρου δὲ Τανναί, πρὸ τριακονταετίας.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὸ παρεκκλήσιον ἔμενε κλειστόν, ἐκτὸς σπανίων ἡμερῶν, καθ' ἃς ὁ ἱερεὺς τοῦ χωρίου ἐτέλει λειτουργίαν εἰς μνήμην τῶν ἀποθανόντων κυριῶν.

Ὁ Ὀλιβιέρος ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀσχολιῶν τῆς μεγάλης ἐκείνης ἡμέρας δὲν ἔλη-

σμόνει τὴν ὑπόσχεσιν, ἣν εἶχε δώσει τὴν προτεραιάν εἰς τὸ θῦμα αὐτοῦ τοῦ Ἐλάφων-Περάματος.

Ἀληθῶς εἰπεῖν δὲν ἦτο δυσηρησθημέ- νος διὰ τὴν τοιαύτην τῆς ὑποθέσεως περιπλοκὴν.

Ἐπαναβλέπων τὴν Σολάνζην ἠσθάνθη ἀναγεννώμενον τὸ πάθος, ὅπερ δι' ἐκείνην ἠσθάνετο τὸ ἔαρ, καὶ ὅπερ τότε ἐνόμιζε παροδικὸν καὶ ἄνευ συνεπειῶν.

Ἡ κόρη αὕτη τῷ ἀνήκεν. Ἄν ἀπήλαυ- σεν αὐτὴν ἄλλοτε διὰ τῆς βίας, ἤδη τῷ παρεδίδοτο ἐκουσίως.

Ὁ βαρῶνος δὲ Ταλλεβάνδ καὶ ὁ ὑπο- κόμης δὲ Ρεϊλύ, οἱ στενοὶ αὐτοῦ φίλοι, οἵτινες ἐν τούτοις οὐδὲν ἐγνώριζον περὶ τῶν μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ φύλακος σχέ- σεῶν του, ἔμειναν ἐκθαμβοὶ ἐκ τῆς καλ- λονῆς καὶ τῶν θελημάτων τῆς Σολάνζης.

Τόσῳ δὲ μείζων ἦν ὁ θαυμασμὸς αὐ- τῶν, ὅσῳ οὐδέποτε ἐφανταζόντο, ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ συναντήσωσι τοιαύτην καλλο- νῆν εἰς μέρος ἔνθα τὸ πᾶν ἐνόμιζον ἄγριον καὶ εὐτελές.

Αἱ περὶ τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ τοιαῦται κρίσεις τῶν φίλων του ἐνεθάρρυνον ἔτι μᾶλλον τὸν Ὀλιβιέρου.

Περὶ τὴν ἐβδόμην ὥραν ὁ θαλαμηπόλος Σερβὲς ἦλθε νὰ ἐξυπνήσῃ τὸν κύριόν του.

Ἦτο τὸ σύνθημα.

Ὁ Σερβὲς μεγάλην ἐκέκτητο ἐπιρροὴν εἰς τὸ κατὰ τὴν πάροδον Ματινιὸν μέγα- ρον, ἦτο δ' ὁ μόνος ὑπηρέτης, ὁ ἀπολαμ- βάνων τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ κόμητος.

Δύναται τις μάλιστα εἰπεῖν, ὅτι ἦτο ὁ ἰδιαιτέρος αὐτοῦ σύμβουλος. Οὐδὲν ἄ- ξιον λόγου ἐγένετο ἄνευ τῆς γνώμης καὶ τῆς ἐγκρίσεως αὐτοῦ.

Ὁ Σερβὲς ἦν μόλις κατὰ δέκα ἔτη με- γαλείτερος τοῦ κόμητος, ἐκέκτητο ὅμως πολλὴν πείραν καὶ εὐφυϊάν.

Δὲν ἦτο ἀγράμματος. Ὡμίλει καλῶς, ἀνεγίνωσκε κατὰ κόρον μυθιστορήματα, ἐσύχναζεν εἰς τὰ μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα θεάτρα καὶ ἦτο λίαν ὀξυδερκής.

Δὲν ἦτο ὠραῖος, ἀλλ' ἐν τῇ θέσει αὐ- τοῦ ἡ εὐφυΐα καὶ ἡ ἐμπειρία ὑπερβαίνουσι τὴν καλλονήν.

Ἐφερε βραχείας παραγναθίδας ἐρυθράς, ὅσπερ καὶ ἡ κόμη αὐτοῦ· ἡ ρίς του ἐβυ- θίζετο μεταξὺ τῶν στρογγύλων αὐτοῦ παρειῶν, ἄνωθεν τῶν παχέων ἐκφραστικῶν χειλέων των. Τὸ μέτριον ἀνάστημά του ἐκάμπτετο πάντα ὅμως τὰ ἐλαττώματα ταῦτα ἐμηνδονίζοντο εἰς τὸ ἐλάχιστον μει- διάμα, τὸ φωτίζον τὴν διαβολικὴν ἐκεί- νην μορφήν.

Ὁ Σερβὲς εἶχε τὴν δύναμιν τοῦ σαγη- νεύειν.

Ἐγενήθη ἐν Ἀμιέν, ἡ δὲ καταγωγὴ του ἦν μετρία.

Ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ζαχαροπλάστης κα- τωτέρως τάξεως, ἦτο φιλόδοξος διὰ τὸν υἱόν του. Ἐδαπάνησεν οὐκ ὀλίγα ἵνα κα- ταστήσῃ αὐτὸν ἱερωμένον. Ὁ νέος Σερβὲς εἰσῆλθε λοιπὸν εἰς τὴν μικρὰν ἱε- ρατικὴν σχολήν· ἀλλ' ὀλίγον ἐν αὐτῇ διέ- μεινεν.

Ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν δεκατρεσσάρων

ἐτῶν οὐδεμίαν ἠσθάνετο ἐπιθυμίαν νὰ πα- ρκιτηθῇ τῶν τέρψεων τοῦ κόσμου τούτου.

Πεπροικισμένος δι' ἀρκετῆς καλαισθη- σίας, ἔκρινεν, οὐχὶ ἄνευ λόγου, ὅτι δὲν ὑπάρχει θέσις μᾶλλον ἐπίζηλος τῆς τοῦ θαλαμηπόλου, ἐν μεγάλῃ τινὶ οἰκίᾳ. Τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος ἠτύχησε νὰ προσ- ληφθῇ παρὰ τῷ πατρὶ τοῦ Ὀλιβιέρου καὶ ἐκεῖ δι' ἐπιδεξίων κολακειῶν νὰ συν- δεθῇ μετὰ τοῦ υἱοῦ, ἄμα τῇ ἐκ τοῦ ἐκ- παιδευτηρίου ἐξόδῳ του.

— Σερβὲς, εἶπεν ὁ κόμης ἀτενίζων αὐτόν, ἔχω νὰ σοὶ ζητήσω μίαν ὑπηρε- σίαν.

— Εἰπέτε διαταγὴν νὰ μοὶ δώσητε, κύριε κόμη.

— Ὅπως θέλεις. Θὰ ἔλθῃ πολὺ πλη- θος εἰς τὸν πύργον.

— Πάρα πολὺ. Ὅλα τὰ δωμάτια εἶ- ναι κατειλημμένα. Θὰ ἔλθωσι καὶ οἱ γεί- τονες. Ὁ οἰκονόμος ὑπολογίζει, ὅτι ἐ- κατὸ θὰ παρακαθήσωσιν εἰς τὴν τράπε- ζαν.

— Μετὰ τὸν καφέ, ἀναχωρῶ μετὰ τῆς κομῆσεως εἰς Ἰταλίαν. Εἶναι ἀνιάρων νὰ νυμφεύεται τις, Σερβὲς! Ἐπὶ τέλους πρέ- πει νὰ ὑποταχθῶ.

— Ἡ δεσποινὶς δὲ Ροσεβιέλ ἔχει ὅλα τὰ προσόντα ἀξιεραστοῦ συζύγου. Ἡ ὑ- ποταγὴ εἶναι εὐκολος.

— Ἀληθῶς δὲν εἶναι κακὴ, ἀλλ' ἀξί- ζει νὰ λυπηθῇ τις, ὅτι χάνει τὴν ἐλευθε- ρίαν.

— Ὑποθέτω, ὅτι ὁ κύριος κόμης δὲν θυσιάζει τὴν ἐλευθερίαν του, ὀδηγῶν εἰς τὸν βωμὸν τὴν μνηστὴν του.

— Μετὰ πολλῆς λεπτότητος ὁμιλεῖς, Σερβὲς. Ἀναγνωρίζει τις εἰς σὲ τὸν θα- μῶνα τοῦ γαλλικοῦ θεάτρου. Ἐκαστος ἔχει τὰς ὀρέξεις του. Ἐγὼ προτιμῶ τὸ χαρτοπαίγιον, τὸ βακκαρᾶ, τὸ οὐίστ, τὰ ἵπποδρόμια...

— Καὶ τὰς ὠραίας γυναῖκας, ἂν τολ- μῶ νὰ τὸ εἶπω!

— Πρὸ πάντων τὰς ὠραίας γυναῖκας! Ἐχεις δίκαιον, Σερβὲς. Ἀκριβῶς δι' αὐτὸ ἔχω νὰ σοὶ ζητήσω ὑπηρεσίαν.

— Ἄς μοὶ ἐπιτρέψῃ ὁ κύριος κόμης νὰ τῷ εἶπω, ὅτι τὸ ἠννόησα.

— Εἶσαι πολὺ ὀξυδερκής, Σερβὲς!

Ὁ θαλαμηπόλος προσέκλινε καὶ ἀνέ- μενε τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ ἀπορρήτου, ἐν- στάσει ὑπουλότητα καὶ σεβασμὸν συγ- χρόνως δηλοῦση.

— Διέπραξα ἀνοησίαν, ἤρξατο λέγων ὁ κόμης, καὶ αἱ ἀνοησαίαι πληρόνονται.

— Ὁ κύριος κόμης δὲν φοβεῖται τὴν πτώχευσιν.

— Κόλαξ! Εἶναι οὐχ' ἦττον ἀληθές, ὅτι ἡ περιστασις εἶναι ὅλως ἀπροσδόκη- τος καὶ μὲ ταράσσει.

— Εἶναι λοιπὸν σπουδαία;

— Ναὶ καὶ ὄχι. Πρόκειται περὶ τινος κόρης χωρικής, εἰς τὴν ὁποίαν ἔκαμα τὸν ἔρωτα μὴ ἔχων τί νὰ πράξω κατὰ τὸ παρελθὸν ἔαρ.

— Ἐννοῶ.

— Τόσον εὐκόλα τὸ ἐννόησες;

— Ἡ ὑπόθεσις διεδόθη· ὁ κύριος

κόμης ἐννοεῖ τὴν ὠραίαν κόρην τοῦ Ἐ- λάφων-Περάματος.

— Ἀληθῶς.

— Εἶναι πραγματικὸν κόσμημα, τοῦ ὁποίου δὲν θὰ εὕρισκέ τις εὐκόλως ὅμοιον καὶ τὸ ὁποῖον ζητεῖ μόνον νὰ περιβληθῇ διὰ χρυσοῦ.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, γνωρίζω πολλὰ κοσμήματα. Ἡ μικρὰ αὕτη μὲ εἰ- δοποίησε χθὲς περὶ τινος λεπτομερείας, ἣτις τὴν ὑποχρεοῖ νὰ ἀπέλθῃ τοῦ μέρους τούτου τὸ ταχύτερον. Ἐννοεῖς, Σερβὲς;

— Πολὺ καλά.

— Θέλει ν' ἀποφύγῃ τὴν ὀργὴν τοῦ πατρὸς της. Μία τιμωρία, ἔστω καὶ πα- τρική, δὲν ἔχει κανὲν γόητρον διὰ τὴν κό- ρην αὐτὴν.

— Τὴν θελκτικωτάτην, κύριε κόμη.

— Δὲν δύναμαι νὰ τῇ ἀρνηθῶ νὰ τὴν ἀπαλλάξω ἀπὸ τὴν τιμωρίαν, τὴν ὁποίαν ἡ σκληρότης τοῦ ἀγρίου αὐτοῦ Φαρζεᾶς καθιστᾶ βεβαίαν.

— Τί σκοπεύετε λοιπὸν νὰ πράξετε;

— Περὶ αὐτοῦ θὰ σοὶ ὁμιλήσω, Σερβὲς.

— Ἀκούω.

Ὁ κόμης, ὁμιλῶν, ἐκαλλωπιζετο, ἐνῶ ὁ Σερβὲς διηυθέτει τὰ ἀντικείμενα, ὧν ὁ κύριός του ἠδύνατο νὰ λάβῃ ἀνάγκην.

— Ἡ κόρη αὕτη, ὑπέλαβε θ' ἀφήσῃ δύο λέξεις εἰς τοὺς γονεῖς της, γνωστο- ποιούσα αὐτοῖς τὴν ἀπόφασίν της. Εἶ- ναι φυσικὸν νὰ ἐλκυσῶσιν αὐτὴν, ὡς πᾶ- σαν ἄλλην, οἱ Παρίσιοι. Εἶμαι ὑποχρεω- μένος νὰ τὴν ἀποστείλω σήμερον τὴν πρωΐαν εἰς Νεβέρ.

— Δεκαπέντε λεῦγαι, κύριε κόμη.

— Τὴν ἐνάτην θὰ φύγῃ ἀπὸ Ἐλά- φων-Πέραμα καὶ θὰ ἔλθῃ εἰς τὸν πύργον. Ἄμαξα θὰ τὴν περιμένῃ πλησίον τοῦ κή- που, εἰς τὸ μέρος τὸ ὁποῖον φαίνεται ἐν- τεῦθεν.

— Εὐκολώτατον.

— Πρέπει νὰ φύγῃ χωρὶς οὐδεὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ.

— Ὁ κύριος κόμης ἐξέλεξεν ἐμὲ διὰ τὴν ἐμπιστευτικὴν ταύτην ἀποστολήν;

— Βασίζομαι εἰς σέ.

Ὁ Σερβὲς προσέκλινε. Ὁ πανοῦργος εἶχεν ἐκτάκτως εὐκαμπτον τὴν σπονδυλι- κὴν στήλην.

— Θὰ λάβῃς τὸ μικρὸν ὄχημα καὶ τὸν Πορθητὴν. Εἶναι ὁ καλλίτερος ἵππος τοῦ σταύλου. Ἐνεκα τοῦ θορύβου καὶ τοῦ πλήθους τῶν ξένων θὰ διέλθητε ἀπαρα- τήρητοι.

— Ἀναμφιβόλως.

— Εἰς Νεβέρ θὰ μοὶ κρατήσης ἐν- κομπὲ διὰ τὴν κατ' εὐθεῖαν ἀμαξοστοι- χίαν εἰς Ἰταλίαν.

— Καλῶς, ἐψιθύρισε ὁ Σερβὲς.

— Φρόντισε νὰ προμηθευθῇς ἐν ἐπανω- φόριον καὶ πῖλον διὰ τὴν Σολάνζην. Εἰς Νεβέρ θὰ τὴν τοποθετήσης εἰς τὴν ἀ- μαξοστοιχίαν, δίδων αὐτῇ τὸ βαλάντιον τοῦτο. Πέμπω ἐπὶ τούτῳ διαταγὰς εἰς Παρίσιους.

— Τολμῶ νὰ ἐρωτήσω τὸν κύριον κό- μητα τίνα σκοπὸν ἔχει περὶ αὐτῆς τῆς κόρης;

— Διατί ὄχι. Μοί εἶναι ὅμως δύσκο-
λον νὰ σοί εἶπω, διότι οὔτε ἐγὼ εἰξεύρω
ἀκόμη. Μὲ ταράσσει πολὺ αὐτὴ ἡ ἀνόη-
τος ὑπόθεσις. Τὴν ἡμέραν τῶν γάμων μου!
Δὲν εἶχα προῖδει τὴν τοιαύτην περιπλο-
κὴν! Εἰς τὸν διάβολον αἱ ἐρωμένοι, αἱ
ὁποῖα διὰ μιᾶς στιγμῆς... ἀπόλαυσιν,
προξενοῦσι τοιαύτην ἀνησυχίαν!

— Ἄς εἶναι βέβαιος ὁ κύριος κόμης,
ὅτι ἡ πτωχὴ αὐτὴ κόρη εἶναι μᾶλλον αὐ-
τοῦ τεθλιμμένη. Θὰ ἐνυμφεῖτο ἐπίσης...

— Ἀληθῶς!

— Μὲ ἓνα ἐκ τῶν Τρεμῶν τοῦ Σεβάν.

— Εἶχε ὅμως τὴν λεπτότητα νὰ μὴ
τὸν θελήσῃ ὅταν ἐπέισθη περὶ τῆς ἀλη-
θείας. Εἰς ποῖον καιρὸν ζῶμεν, Σερβές!
αἱ βουκόλοι νὰ ἔχουν τοιαύτην συναίσθη-
σιν τιμῆς!

Ὁ καλλωπισμὸς τοῦ κόμητος συνε-
πληρώθη.

Μετὰ πέντε λεπτὰ τὰ δωμάτια εἶχον
διευθετηθῆ.

Ὁ Ὀλιβιέρος ἔγραψεν ἐν τάχει τὴν ἐ-
πομένην ἐπιστολήν.

«Καλὴ μου Φελισίς,

Σοὶ ἐμπιστεύομαι νεαρὰν κόρην ἐκ Μορβάν, ἥτις
προτιμᾷ τοὺς Παρισίους ἀπὸ τὸ ἀγριὸν μέρος τῆς
γεννησεῖς τῆς.

Διδάξον αὐτήν. θὰ σοὶ εἶναι εὐκολόν. Γνώρισον
αὐτὴ ὅτι ἀγνοεῖ, τὰ πάντα δηλαδὴ.

Σοὶ ἀνοίγω πίστωσιν διὰ τὸ ποσόν, ὅπερ σοὶ ἀ-
ναγκαῖο διὰ τὸ καλὸν τοῦτο ἔργον.

Ὁ ἀπουσίσω βεβαίως πέντε ἢ ἕξ μῆνας.
Ἄμα τῇ ἐπαύριον μου, θὰ ὀμιλήσωμεν περὶ τῆς
ικανότητος τῆς μαθητρίας σου.

Δέχθητι τὰς προσήσεις μου.

Ὀλιβιέρος».

Καὶ ἐπέγραψε τὴν ἐπιστολήν:

«Κυρίαν Φελισίδα, ῥάπτριαν νεωτερι-
σμῶν, 47, ὁδὸς Εἰρήνης, εἰς Παρι-
σίους».

— Θὰ δώσης τὴν ἐπιστολήν αὐτὴν εἰς
τὴν δεσποινίδα Φαρζεάς, τὸ δὲ τηλεγρά-
φημα τοῦτο εἰς τὸ τηλεγραφεῖον. Ἐπανα-
παύομαι εἰς σέ, Σερβές. Ἦδη θ' ἀσχο-
ληθῶ εἰς τὰς ὑποθέσεις μου. Πήγαινε εἰς
τὰς ἰδικάς σου.

Ὁκτῶ ὦραι ἐσήμανον.

Ἰδοὺ τί κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην
συνέβαινε εἰς Ἐλάφων-Πέραμα.

[Ἐπεται συνέχεια].

*Κ.

Εἰς τὸ προεξέξ:

ΛΗΣΜΟΝΗΘΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ

Ἄναμνήσεις Ρώσου τραυματίου.

Α. ΔΟΥΜΑ (ΥΙΟΥ)

ΑΝΤΩΝΙΝΑ

[Συνέχεια]

Τφόντι, τὸ παρακολουθεῖν μίαν γυ-
ναῖκα, ἐρωτᾷν περὶ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς,
καὶ εὐρίσκειν ἄμα τῇ ἐπαύριον τὸ μέσον
τοῦ παρουσιασθῆναι εἰς τὴν οἰκογένειάν
τῆς δὲν εἶναι ἡ πληρεστάτη τῶν ὁμολο-
γιῶν, ἢν θὰ ἠδύνατό τις νὰ κάμῃ αὐτὴ
περὶ τοῦ ἔρωτός του; Καὶ ὅταν ἐκ τῆς

ἀποπειρᾶς ταύτης προκύπτῃ ὅτι προέ-
κυψε διὰ τὸν Ἐδμόνδον ἐκ τῆς πρὸς τὸν
κύριον Δεβὼ ἐπισκέψεώς του, συμβᾶν δη-
λαδὴ τόσῳ θλιβερῶς ποιητικόν, δὲν εἶναι
ὄλως φυσικόν, ὥστε ἡ ρομαντικὴ καὶ εὐ-
αίσθητος νεανίς, ὅπως εἶναι ἀπασαί αἱ
ἐξερχόμεναι ἐκ τοῦ παρθεναγωγείου, νὰ
καταστήσῃ τὸ συμβᾶν τοῦτο, οὐτινος εἶ-
ναι ἀντικείμενον, τὴν ἀδιάκοπον ἐνασχό-
λησιν τῶν διαλογισμῶν τῆς;

Θὰ εἴπωμεν μάλιστα ὅτι, ἐὰν ἡ Ἄν-
τωνίνα, ὅτε ἤρξατο σκεπτομένη περὶ τῶν
δυσαρέτων συνεπειῶν, ἄς ἠδύνατο νὰ
ἔχῃ ἡ ἐπιστολιμαία ἀσυνεσία τῆς, ἐτρό-
μαζεν, οὐχ ἤττον κατέληξεν ὄχι μόνον
εἰς τὸ νὰ συνειθίσῃ, ἀλλ' ἀκόμη εἰς τὸ νὰ
εἶναι καταγοητευμένη, διότι ἔγραψε τὴν ἐ-
πιστολήν ταύτην, δι' αὐτὰς μάλιστα τὰς
συνεπείας, ἄς ἠδύνατο νὰ ἔχῃ.

Εὐρετε λοιπὸν νεανίδα δεκαεξαετή, ἥτις
νὰ μὴ εἶναι καταγοητευμένη, διότι ἡ
ζωὴ τῆς λαμβάνει αἴφνης περιπετείας μυ-
θιστορικῆς!

Οὕτως ἀπεκοιμήθη, λέγουσα καθ' ἑαυ-
τήν:

— Τί θὰ κάμῃ, ἀφοῦ λάβῃ τὴν ἐπιστο-
λήν μου; Ἐν πάσῃ περιπτώσει κατὶ θὰ
κάμῃ. Πόσον ἐπεθύμουν νὰ εἶχεν ἐξημε-
ρῶσῃ!

Εἶχεν ἤδη λησμονήσῃ ὅτι ὁ Ἐδμόνδος
εἶχε μόνον δύο ἢ τριῶν ἐτῶν ζῶν καὶ
ὅτι τοῦτου ἕνεκα αὐτὴ τῷ εἶχε γράψῃ.

Καρδία τῶν νεανίδων, καθαρὸν κρύ-
σταλλον, ἀντανακλῶν ἐπὶ τῶν ἀπείρων
ἑδρῶν τοῦ ἀπειρα πράγματα, διερχόμενα
ἐνώπιόν του, καὶ οὐδενὸς διατηροῦν τὸν
τύπον!

Ἡ Ἄντωνίνα ἀπεκοιμήθη μειδιῶσα
καὶ λησμονήσασα νὰ σβέσῃ τὸ φῶς, ὅπερ
τὴν δευτέραν τῆς πρωίας ἡ κυρία Ἀγγελ-
λική, ἔλθοῦσα, ἔσβεσεν ἡ ἐπειδὴ ἡ ἀγαθὴ
γυνὴ εἶχεν ἐξυπνήσῃ καὶ εἶχεν ἔλθῃ
νὰ ἴδῃ διατί ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ ἡ Ἄντωνίνα
εἶχεν ἀκόμη τὴν λυχνίαν τῆς ἀνημμένην.

Ὁ Ἐδμόνδος ἠγρύπνει, ἀλλ' ἠγρύπνει
εὐτυχῆς, ὡς ἡ Ἄντωνίνα ἐκοιμᾶτο εὐτυ-
χῆς.

Κατόπιν τοῦ μετὰ τοῦ Γουσταύου εἰς
τῆς Νισσέττας δειπνοῦ ἐμίσησαν ἀμα-
ξαν, καὶ οἱ τρεῖς φίλοι μετέβησαν, κατὰ
τὴν μαγικὴν ταύτην ἐσπέραν τοῦ Μαίτου,
νὰ περιδιαβάσωσιν εἰς τὰ Ἡλύσια Πεδία
καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ δάσος τῆς Βουλόνης,
τῆς Νισσέττας στηριζομένης ἐπὶ τοῦ ὤ-
μου τοῦ Γουσταύου, τοῦ δὲ Ἐδμόνδου
ἐξηπλωμένου ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθίου μέρους
τῆς ἀμάξης καὶ θεωμένου τοὺς μικροὺς
πόδας τῆς ῥάπτριας, οὗς αὐτὴ εἶχεν ἐκ-
τείνῃ ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων τοῦ ἐμ-
προσθίνου καθίσματος.

Ἡ νεαρὰ γυνὴ καὶ ὁ Γουσταῦος ἀντή-
λασσαν χαμηλοφῶνως τοὺς λόγους ἐκει-
νου, οὗς μαντεύει τις, χωρὶς νὰ ἀκούῃ,
καὶ τοὺς ὁποίους ἡ ἐσπερινὴ αὐρὰ παρα-
σύρει μετὰ τῶν ἀρωμάτων τῶν ἀνθέων
καὶ τῶν ἄσμάτων τῶν πτηνῶν.

Ὁ Ἐδμόνδος ἐσυλλογίζετο τὴν Ἄντω-
νίνα, λέγων καθ' ἑαυτὸν ὅτι ἡμέραν τινα
ὁ Θεὸς ἠδύνατο νὰ εὐδοκήσῃ, ὥστε νὰ

τὴν κρατῇ ἐν ταῖς ἀγκάλαις του, ὡς ὁ
Γουσταῦος ἐκράτει τὴν Νισσέτταν, καὶ νὰ
γείνη ἐπίσης εὐτυχῆς, εὐτυχέστερος ἴσως
τοῦ φίλου του.

Μετὰ δῖωρον περίπατον ἀφῆκε τὸν
Γουσταῦον καὶ τὴν Νισσέτταν ἐν τῇ οἰ-
κίᾳ τῆς, εἰπὼν δὲ τῷ φίλῳ του «ὲς αὐ-
ριον», ἐπανῆλθεν εἰς τῆς μητρὸς του.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἔθετε τὸν πόδα ἐπὶ
τῆς πρώτης βαθμίδος τῆς κλίμακος, ὁ
θυρωρὸς τῷ ἔδωκε τὴν ἐπιστολήν τῆς
Ἄντωνίνας.

Ὁ Ἐδμόνδος τὴν ἠνοίξε, μὴ ὑποπεύ-
ων οὔτε πόθεν προήρχετο οὔτε τί ἠδύνατο
νὰ περιέχῃ.

Ἐπανέγνω λοιπὸν τρεῖς τὴν μυστηριώδη
ταύτην ἀγγελίαν, χωρὶς νὰ τὴν ἐννο-
ήσῃ.

— «Ἀναχωρήσατε εἰς Μεσημβρίαν...»
ἐπανελάμβανεν ἀδιακόπως, ἀνατέμνων,
οὕτως εἰπεῖν, τὰς λέξεις, ὅπως τὰς ἐξα-
ναγκάσῃ νὰποκαλύψωσι τὴν ἀληθῆ αὐ-
τῶν ἔννοιαν. Τί σημαίνει τοῦτο.

Ὁ Ἐδμόνδος διετέλει οὕτω, μελετῶν
τὴν ἐπιστολήν τῆς Ἄντωνίνας πρὸ τοῦ
κατόπτρου του, χωρὶς μάλιστα νὰ σκεφθῇ
νὰφαίρῃ τὸν πῖλόν του.

Τὸ ὄνομα τῆς νεαρᾶς κόρης δὲν εἶχεν
ἔτι ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν του, διότι ἡ διά-
νοια οὕτως εἶναι πεποιημένη, νὰ ζητῇ
πάντοτε πολὺ μακρὰν τὸ αἷτιον πράγμα-
τος, ὅπερ θὰ ἠδύνατο νὰ εὕρῃ πολὺ πλη-
σίον καὶ ἀκόπως ἄλλ' ἐν τούτοις τὸ ὄ-
νομα τῆς δεσποινίδος Δεβὼ, ἀπασχολῆ-
σαν τὸν Ἐδμόνδον δι' ὅλης τῆς ἡμέρας,
ἤρχετο ἀφ' ἑαυτοῦ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν
νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἐπιστολήν ταύτην,

ὥστε πολλάκις ὁ Ἐδμόνδος, ὑπὸ τὸ κρά-
τος εἶδος ἀλλοφοροσύνης, ἔσειε τὸ χαρ-
τίον ὅπερ ἐκράτει, ὅπως κάμῃ νὰ πῆσῃ
ἐξ αὐτοῦ τὸ ὄνομα τοῦτο.

Ὁ Ἐδμόνδος διέκειτο οὕτως, ὅτε ἔ-
κρουσαν τὴν θύραν του.

— Ἐμπρός. εἶπε, χωρὶς νὰ στραφῇ,
πιστεύων ὅτι ἦτο ὁ ὑπέρτης του, ἐρχό-
μενος νὰ ζητήσῃ τι ἐν τῷ δωματίῳ του.

— Τί ἀναγινώσκεις τόσον προσεκτικᾶ,
ἀγαπητόν μου τέκνον; ἠρώτησεν ἡ κυ-
ρία Δεπερέ, στηρίζουσα τὴν κεφαλὴν τῆς
ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ υἱοῦ τῆς.

— Ἄ, καλὴ μου μητέρα, εἶπεν ὁ Ἐδ-
μόνδος, συγγνώμην ἠγνόουν ὅτι σὺ ἐκτύ-
πησες. Ἀναγινώσκω μίαν ἐπιστολήν, ἡ
ὁποία μὲ ταράττει πολὺ, διότι ἀγνοῶ
πόθεν προέρχεται καὶ τί σημαίνει. Ἐὰν
ἠμπορῆς νὰ μού τὴν ἐξηγήσῃς, θὰ με ἀ-
παλλάξῃς ἀπὸ μεγάλην στενοχωρίαν.

— Ἄς ἴδωμεν, εἶπεν ἡ κυρία Δεπερέ.
Ὁ Ἐδμόνδος ἔτεινε τὴν ἐπιστολήν εἰς
τὴν μητέρα του, ἥτις, μόλις ἀναγνοῦσα
αὐτήν, ὤχρισεν. Ἡ ὠχρότης αὐτὴ οὐ-
δόλως διέφυγε τὸν υἱόν τῆς.

— Τί ἔχεις, μητέρα μου; ἀνέκραξεν.

— Τίποτε, ἐτραύλισεν ἡ κυρία Δεπερέ,
πειρωμένη νὰ μειδιάσῃ, τίποτε, ἀγαπη-
τόν μου τέκνον ἄπό τινος χρόνου ὑπόκει-
μαι εἰς τὰς αἰφνιδίους ταύτας ὠχρότητας,
προερχομένης ἐκ τοῦ αἵματος, τὸ ὁποῖον
συρρέει εἰς τὴν καρδίαν.

— Πρέπει νὰ περιποιηθῆς τὸν ἑαυτὸν σου.

— Ὡ! δὲν εἶναι τίποτε ἡσυχασε.

Ἡ κυρία Δεπερέ προσεπάθει νὰ μειδιᾷ, ἀλλ' ὅπωςδὴποτε ἐμειδιᾷ.

— Ἀνέγνωσες αὐτὸ τὸ γράμμα; ἐπανάλαβεν ὁ Ἐδμόνδος, ἀπατηθεὶς ἐκ τοῦ μειδιάματος τούτου.

— Ναί.

— Καταλαμβάνεις τίποτε ἀπὸ αὐτό; Ἡ κυρία Δεπερέ ἠθέλησε νὰ ποικριθῆ, ἀλλὰ δάκρυα ἐξέφυγον αἰφνιδίως ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της καὶ ἀφέθη νὰ καταπέση ἐπὶ τινος ἔδρας, φέρουσα τὸ μανδύλιόν της ἐπὶ τοῦ προσώπου.

— Θεέ μου! τί ἔχεις, μητέρα; ἀνέκραζεν ὁ Ἐδμόνδος, ριπτόμενος εἰς τὰ γόνατα τῆς κυρίας Δεπερέ. Ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ τί συμβαίνει; Μήπως εἶσαι ἀσθενής; μήπως ἔχωμεν νὰ φοβώμεθα δυστύχημά τι;

— Ὅχι, λατρευτὸν μου τέκνον, ὄχι, ἀπεκρίθη ἡ ἀγία γυνή, ἀσπασζομένη σπασμωδικῶς τὸν υἱὸν της, οὐδὲν ἔχομεν νὰ φοβώμεθα. Ἀλλὰ γνωρίζεις πόσον εἶμαι τρελλή, πόσον εὐκόλως ἀνησυχῶ. Εἶναι ἀργά... Δὲν σὲ εἶχον ἰδῆ ἐπανερχόμενον... Ἐφοβοῦμένη μήπως σοῦ συνέβη τίποτε... Συνήθως, ὅταν ἐπανέρχεται τὸ ἐσπέρας, ἔρχεται νὰ με ἀσπασθῆς ἀπόψε τὸ ἐλησμόνησες... Ἐτρεμον μὴ ἔχῃς καμμίαν θλίψιν, λύπην καὶ ἤλθον νὰ βεβαιωθῶ.

Αἱ ἄνευ λόγου ἐσπεριναὶ αὐταὶ συγκινήσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκειμαι, ἔνεκα τῆς πρὸς σὲ τρυφερᾶς στοργῆς μου, εἶναι τὸ αἷτιον τῶν δακρύων μου. Φίλησέ με, ἐξηκολούθησεν ἡ κυρία Δεπερέ, σπογγίζουσα τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ βιάζουσα ἑαυτὴν νὰ φανῆ ἡρεμὸς, φίλησέ με, καὶ ἄς παύσῃ πᾶς λόγος περὶ τούτου. Ὅσον διὰ τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν...

— Τί μὲ μέλει διὰ αὐτὴν;

— Ὅσον διὰ τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν, θέλεις νὰ σου εἶπω πόθεν ἔρχεται;

— Εἰπέ, καλή μου μητέρα, εἰπέ.

— Ἐρχεται ἀπὸ τὴν δεσποινίδα Δεβώ.

— Πόθεν τὸ καταλαμβάνεις;

Ἡ κυρία Δεπερέ κατέβαλλεν ἐκ νέου προσπαθείας, ὅπως μὴ κλαύσῃ.

— Ἀπλούστατον, ὑπέλαβεν αὐτὴ μετὰ προσποιητοῦ μειδιάματος, ἡ δεσποινὶς Δεβώ σὲ ἀγαπᾷ.

— Ἡ δεσποινὶς Δεβώ μὲ ἀγαπᾷ, λέγεις;

— Ναί.

— Ἐξηγήσου, καλή μου μητέρα.

— Ἡ, ἐὰν δὲ σὲ ἀγαπᾷ, ἐξηκολούθησεν ἡ κυρία Δεπερέ, ἐνδιαφέρεται ὑπὲρ σοῦ. Τὴν πρῶϊαν ταύτην μετέβης εἰς τοῦ κυρίου Δεβώ καὶ ἠναγκάσθης νὰ προσποιηθῆς τὸν ἀσθενῆ, ὅπως ἐπιτύχῃς τὴν εἰς τὴν οἰκίαν του εἴσοδον.

Ἡ κυρία Δεπερέ ἐσιώπησεν ἐπνίγετο.

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ Ἐδμόνδος.

— Μὴ γνωρίζων τί νὰ σοὶ παραγγείλῃ, ἀφοῦ δὲν εἶσαι ἀσθενής, σὲ παρήγγειλε νὰ ταξειδεύσῃς. Δὲν μου εἶπες καὶ σὺ τὸ ἴδιον; ἐξηκολούθησεν ἡ κυρία Δεπερέ διὰ τόνου, ὃν προσεπάθησε νὰ καταστήσῃ ἀδιάφορον.

— Τῶντι.

— Καὶ ἡ δεσποινὶς Δεβώ, περιέργως ὡς ὄλαι αἱ νεάνιδες, θὰ ἤκουσε τὴν συνομιλίαν σας, θὰ σε ἐνόμισε πραγματικῶς ἀσθενῆ καὶ ὑπείκουσα εἰς ἀγαθόν τι αἰσθημα, θάσοι ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, σκεπτομένη ὅτι ἡ θεραπεία σου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ταξειδίου, τὸ ὅποιον σὲ διέταξεν ὁ πατὴρ της.

— Οὕτως ἔχει, καλή μου μητέρα, καὶ σὺ εἶδες ὅτι ἐγὼ οὐδέποτε θὰ ἠδυναίμην νὰ ἴδω μόνος. Ἡξέυρεις ὅτι ἐφέρθη καλλίστα ἡ Ἀντωνίνα; Ἐχει καρδίαν ἀγγέλου ἢ κόρη αὐτῆ. Μὲ συλλογίζεται, καθὼς βλέπεις. Ὡ! θὰ τὴν ἴδω, θὰ τὴν εὐχαριστήσω δι' ὅ,τι ἔκαμε. Βλέπεις ὅτι θὰ μάγαπήσῃ κάτι τι μοῦ τὸ λέγει, καὶ θὰ ἔχῃς πλησίον σου δύο τέκνα καὶ θὰ εἴμεθα λίαν εὐτυχεῖς. Δὲν θὰ τὴν ζηλεύῃς, δὲν εἶν' ἔτσι;

— Ὅχι, παιδί μου, ὄχι. Καὶ ὅμως ἐὰν σου ἐζήτουν θυσίαν τινά;

— Ποίαν μητέρα μου;

— Ἐὰν σε ἔλεγον: Ἐδμόνδε, ἀπαρνήθητι αὐτὴν τὴν νέαν, μὴ προσπαθήσῃς πλέον νὰ τὴν ἴδῃς, οὔτε αὐτὴν, οὔτε τὸν πατέρα της... Ἐὰν ἐζήτουν τοῦτο παρὰ σοῦ ἄνευ λόγου καὶ ὡς ἰδιοτροπίαν, θὰ ἔκαμνες ὅ,τι θὰ σου ἐζήτουν;

— Ναί, μητέρ μου, διότι θὰ ἤξευρα, ὅτι, ἂν καὶ δὲν με λέγετε τὴν αἰτίαν, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ τοῦλάχιστον μία, καὶ σοβαρά.

— Λοιπὸν...

— Λοιπὸν;

— Νὰ, εἶμαι τρελλή ἀπόψε, δὲν ἠξέυρω τί λέγω. Ἀγαπᾷς αὐτὴν τὴν νέαν, ἢ εὐτυχία σου ἐξαρτᾶται ἴσως ἀπὸ τὸν ἔρωτα τούτου, καὶ ἔρχομαι νὰ ρίψω ἐν τῷ μέσῳ τὰς ζηλοτυπίαις μου. Συγχώρησόν με, υἱέ μου, συγχώρησόν με.

— Καὶ τί ἔχω νὰ σε συγχωρήσω, μητέρα μου, ἐκτὸς τοῦ ὅτι πολὺ μὲ ἀγαπᾷς; Μήπως τοῦτο εἶναι σφάλμα διὰ μητέρα;

— Δὲν ἔχεις ἀνάγκην ἀπὸ τίποτε ἀπόψε; δὲν θέλεις τίποτε; . . . εἶπεν ἡ κυρία Δεπερέ, ὅπως μεταβάλλῃ τὴν συνομιλίαν καὶ ἀποσπάσῃ τὸ πνεῦμά της, ἐὰν ἦτο δυνατόν, τῶν ταρσσοῦσῶν αὐτὴν σκέψεων.

— Εὐχαριστῶ, ἀγαπητῆ μου μητέρα, σὲ εἶδον, δὲν ἔχω πλέον ἀνάγκην οὐδενός.

— Καλὴν νύκτα λοιπὸν, καὶ κοιμήσου καλά.

Ἐπῆρχον ἔτι δάκρυα ἐν τῇ φράσει ταύτῃ.

Ἡ κυρία Δεπερέ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ δωματίον της, ἀφοῦ προσεμειδίασε δις ἢ τρίς ἔτι τῷ υἱῷ της.

— Τί ἔχει ἀπόψε ἡ μητέρα μου; διελοίσθη ὁ Ἐδμόνδος, ἀπομείνας μόνος. Ἐπειτα ἐπανεγένω τὸ δέκατον τὴν ἐπιστολὴν τῆς δεσποινίδος Δεβώ.

— Ἀντωνίνα! . . . ἐψιθύρισε, φέρων εἰς τὰ χεῖλη του τὴν ἐπιστολὴν τῆς δεσποινίδος Δεβώ, ἄπασαι δὲ αἱ ὑποσχέσεις ἐρώσης καρδίας περιείχοντο ἐν μόνῳ αὐτῷ τῷ ὀνόματι, ὅπερ ὁ νεανίας ἀπήγγειλε πρὸ ὀλίγου.

— Θεέ μου! γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, εἶπεν ἡ κυρία Δεπερέ, γονυπετήσασα πρὸ τῆς κλίνης της, ἐνώσασα τὰς χεῖρας καὶ ἐκρηγνυμένη εἰς λυγμούς· ἀλλ' εὐδόκησον ἵνα μὴ τὸ θέλημά σου εἶναι αὐστηρόν.

Ἡ ἀτυχὴς μήτηρ μετὰ τοῦ μητρικοῦ ἐκείνου ἐνοστίκτου, ὅπερ προσεγγίζει εἰς τὴν προφητείαν, ἀναγινώσκουσα τὴν ἀνώνυμον ἐπιστολὴν, εἶχεν ἐννοήσῃ ἄπασαν τὴν ἀλήθειαν.

Ἄσοι τυχῶν εὐρωσι τοῦτο ἀπίθανον, ἄς ἐρωτήσῃ τὴν μητέρα των, ἐὰν εὐτυχῶσι νὰ ἔχωσιν ἔτι μητέρα.

ΙΑ

Ἄπόσον ἅγιον καὶ ἡδὺ ἢ ἐλπίς! ἢ ἐλπίς, ἢ σάνις αὐτῆ, ἦν ὁ Θεὸς ρίπτει ἐν μέσῳ ἀπάντων τῶν ναυαγίων, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ναυαγὸς δύναται πάντοτε νὰ προσκολληθῆ ἐπὶ στιγμὴν, καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην νὰ πιστεῦῃ ἀκόμη εἰς τὴν ζωὴν ἢ ἐλπίς, τὸ ὕστατον τοῦτο καὶ ἀνεξάντλητον νόμισμα τῆς καρδίας, δι' οὗ ἡ ταλαίπωρος ἡμῶν ἀνθρωπίνη φύσις ἀγοράζει τὴν ὑστάτην συγκίνησιν αὐτῆς.

Ἡ κυρία Δεπερέ διὰ τινος τῶν ἡλεκτρικῶν ἐκείνων συναισθημάτων, ἄτινα ἄγουσι τὴν καρδίαν τῆς μητρὸς νάνταποκρίνηται εὐθὺ πρὸς τὴν καρδίαν τοῦ υἱοῦ, ὡσεὶ οὐδέποτε ἠδύναντο νὰ ὦσι τελείως κευχωρισμένοι καὶ ὡσεὶ ἀμρότεροι ἐπάλλονται ἢ μία παρὰ τὴν ἄλλην, εἶχεν ἐννοήσῃ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὐτῆ προανήγγειλε δυστύχημα· καὶ οἱ φόβοι αὐτῆς ἐγένοντο ἐν μιᾷ στιγμῇ βεβαίωτες.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀνέγνω τὴν ἀγγελίαν τῆς Ἀντωνίνης, πᾶν ὅ,τι εἶχεν εἶπῃ τῷ υἱῷ της τὸ εἶπε πρὸς αὐτόν, μὴ γινώσκουσα τί ἔλεγεν.

Πᾶν ὅτι ἐγίνωσκεν αὐτὴ ἦτο ὅτι ὤφειλε νὰ πομακρούνη τοῦ πνεύματος τοῦ Ἐδμόνδου τὰ ζοφερὰ προαισθήματα, ἄτινα τὴν εἶχον πλήξη, τοῦτο δὲ δὲν ἦτο δύσκολον, ὡς εἶδομεν· ἐπειδὴ ὁ Ἐδμόνδος, περιβαλλόμενος ὑπὸ φροντίδων ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας δὲν ὑπώπτευσεν τὴν νόσον, ὑφ' ἧς ἦτο προσβεβλημένος. Εἶχε καταλίπη λοιπὸν αὐτὸν πλήρη χαρᾶς, ἐνῶ αὐτὴ εἶχεν ἐπανεῖλθῃ εἰς τὸν κοινὸν τῆς, κατατρυχομένη ὑπὸ τῶν μητρικῶν ἐκείνων θλίψεων, ὧν ἡ παρθένος Μαρία εἶναι τὸ αἰώνιον καὶ θεῖον ὑπόδειγμα.

Ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἔκλαυσεν ἐπὶ πολὺ γονυπετήσασα, προσηυχῆθη, ἔπειτα, ἐγερεθεῖσα, ἐκάθησε, τοὺς ὀφθαλμούς ἔχουσα προσηλωμένους χαμαί, τὰς χεῖρας ἠνωμένας καὶ ψιθυρίζουσα μόνον τὰς δύο ταύτας λέξεις: Θεέ μου! Θεέ μου! τὰς δύο πρῶτας λέξεις, ἄς εὐρίσκει ἡ ὀδύνη, ὡσεὶ ἀκουσίως ἀνέτρεχεν ἀκαριαίως πρὸς Ἐκεῖνον, ὅστις εἶναι ἡ πηγὴ πάσης παραμυθίας.

Εἶτα, μὴ δυναμένη νὰ μένη οὕτως, ἔλαβε τὴν λυχνίαν της καὶ βαδίζουσα ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν, ὅπως μὴ ἀκούηται, ἤλθε μέχρι τῆς θύρας τοῦ θα-

λάμου τοῦ υἱοῦ της καὶ παρετήρησε διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ κλείθρου. Ἐνόμιζεν ὅτι ἔπασχεν ὀλιγώτερον, πλησιάζουσα ὀλίγον πρὸς αὐτόν. Τὸν εἶδε τότε βαδίζοντα, ὀμιλοῦντα καὶ αὐτὸν ἐπίσης χαμηλοφώνως, ἀφίνοντα τὴν καρδίαν του νὰ ἐκχέῃ τὸ ὑπερβάλλον τῶν ἡδαιῶν αὐτοῦ ἐντυπώσεις.

— Τὸ ἀγαπᾶσθαι ὑπὸ τῆς ὠραίας αὐτῆς παιδίσκης, ἐπιθύριζεν ὁ Ἐδμόνδος, θὰ ἦτο ἡ εὐδαιμονία. Ὅποσαι ἀρά γε τέρψεις θὰ ἐνυπάρχωσιν ἐν τῷ ἀγνῷ ἔρωτι νεαρᾶς κόρης! Καὶ αὕτη θὰ με ἀγαπήσῃ ἡ μήτηρ μου μοὶ τὸ εἶπεν, ἡ καλὴ μου μήτηρ, ἡ ὁποία οὐδέποτε ἀπατάται, προκειμένου περὶ ἐμοῦ.

Καὶ ὁ Ἐδμόνδος παρετήρει ἑαυτὸν μεθ' ὑπερηφανίας· ἐπειδὴ ὁ ἀνὴρ, ὁ συναισθανόμενος, ὅτι ἀγαπᾶται, εἶναι πάντοτε ὑπερήφανος δι' ἑαυτόν.

Ἡ κυρία Δεπερέ δὲν εἶχε μὲν ἀκούσῃ τί ἔλεγεν ὁ υἱὸς της, ἀλλὰ τὸ εἶχε μαντεύσῃ καὶ εἶπε καθ' ἑαυτήν: «Εἶναι εὐτυχής», ἀπὸ τούτου δὲ μέχρι τοῦ νὰ προσθέσῃ: «Εἶναι ἀδύνατον ὁ Θεὸς ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ καὶ τῇ ἐπιεικείᾳ νὰ ἐπιτρέψῃ ὥστε νὰ συμβῇ δυστύχημά τι εἰς τὸ τέκνον μου», δὲν ὑπῆρχεν ἀλλ' ἢ ἐν μόνον βῆμα διὰ τὴν δυστυχῆ μητέρα.

Τότε ἐπανῆλθεν εἰς τὸν θάλαμόν της· ἀπέμαξε τὰ δάκρυά της καὶ, ἐπειδὴ ἡ εἰκὼν τῆς χαρᾶς τοῦ υἱοῦ της διέμενε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της, εἶδε τὰ μελανὰ αὐτῆς προκισθῆματα ἐλαττούμενα, καθὼς εἰς τὰς πρώτας ἀκτῖνας τῆς ἡοῦς τὸ παιδίον βλέπει τὰ κατατρομάζοντα αὐτὸ τὴν νύκτα φαντάσματα τρέμοντα κατὰ πρῶτον καὶ ἐξαφανιζόμενα κατόπιν.

Ἐπῆλθε στιγμή, καθ' ἣν ἡ κυρία Δεπερέ διεσκέφθη μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἐὰν δυνάμεθα νὰ ἐκφρασθῶμεν οὕτως, ἐπεκαλέσθη δηλαδὴ τὸν ἀμεμπτον βίον της, τὴν οὐκίαν της στοργήν, τὴν πρὸς τὸν σύζυγόν της ἀφοσίωσιν, τὴν πρὸς τὸν υἱόν της ἀγάπην, οὐτινος ἡ ψυχὴ ἀπετελεῖτο ἐξ ἀντανυκλάσεως τῆς ἰδικῆς της, καὶ καθ' ἣν ἀπέμεινε πεπεισμένη, ὅτι ἡ εἰμαρμένη δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξαφανίσῃ τόσα πράγματα εὐσεβῶς ἀθροισθέντα διὰ τὸ μέλλον καὶ εὐλογηθέντα ἕως τότε ὑπὸ τοῦ Κυρίου.

Κατήντησε σχεδὸν μέχρι τοῦ νὰ ἐρωτήσῃ ἑαυτὴν διατί εἶχε κλαύσῃ, νὰ γελᾶσῃ διὰ τὴν παιδαριωδίαν της καὶ νὰ βεβαιώσῃ αὕτη ἑαυτὴν ὅτι πᾶν ὅ,τι εἶπε τῷ υἱῷ της, ὡς πρὸς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἦτο ἀληθές. Τοῦτο τῶνόντι ἠδύνατο νὰ εἶναι ἀληθές, ἀφοῦ δὲ ἡ ὑπόθεσις αὕτη παρουσιάσθη εἰς τὸ πνεῦμά της, διατί νὰ μὴ τὴν ἀποδεχθῇ ἐπίσης εὐκόλως ὡς τὴν ἄλλην;

Πρέπει νὰ εἴπωμεν ὡσαύτως ὅτι ἡ κυρία Δεπερέ ἦτο μία ἐκ τῶν καθολικῶν ἐκείνων καρδιῶν τῶν πλήρων πεποιθήσεων πρὸς τὴν θεῖαν δικαιοσύνην καὶ ὅτι θά ἐνόμιζεν ὅτι θὰ κατήσχυνε τὸν Θεὸν ὑποπτέουσα αὐτὸν ἐπὶ μακρὸν τιμωροῦντα αὐτὴν ἀνευ αἰτίας· εἶτα οὐδὲν εἶχε μετα-

βληθῇ περὶ αὐτὴν· ὁ υἱὸς της ἦτο μάλλον τοῦ συνήθως περιχαρῆς, ἡγάπα, ἐμελλεν ἀναμφιβόλως νὰ γαπηθῇ· ὁ βίος προσεμεῖδια αὐτῷ πανταχόθεν, ἡ ὑγεία του ἦτο θαυμασιὰ.

Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ἐκλάβῃ ὡς πραγματικότητα ἓνα τῶν αἰωνίων ἐκείνων φόβων, οἵτινες διέρχονται τὰς διανοίας τῶν μητέρων, καὶ δὲν ἦτο φυσικώτερον νὰ πιστεύσῃ ὅτι, ἀφ' ὅτου ὁ Ἐδμόνδος ἐνησχολεῖτο περὶ τῆς Ἀντωνίνης, ἀπὸ τῆς προτεραιίας, ἡ κυρία Δεπερέ, συνειθισμένη νὰ μὴ διαμοιράζεται μετ' οὐδενὸς τὴν καρδίαν τοῦ τέκνου της, εἶχεν αἰσθανθῇ γεννώμενον ἐν αὐτῇ εἶδος τι ζηλοτυπίης, ἀμαυρούσης τὸ πᾶν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν της.

Βεβαίως προτιμότερον νὰ ἐπίστευε τοῦτο· διὸ ὁ Θεὸς ἐπέτρεψεν αὐτῇ νὰ το πιστεύσῃ καὶ νὰ σπογγίσῃ διὰ τελευταίαν φοράν τοὺς ὀφθαλμούς της, λέγουσα «Αἶ, ἦμην τρελλή».

Ἡ κυρία Δεπερέ κατεκλίθη· ἀλλὰ, παρὰ τὴν νέαν ταύτην πεποίθησιν, ἣν ἐκτήσατο πρὸ ὀλίγου, ἐνοεῖτε καλῶς ὅτι δὲν ἐκοιμήθη. Μόνον αἱ σκέψεις αὐτῆς ἔλαβον ἑτέραν διεύθυνσιν καὶ, ἀντὶ νὰ συλλογίζηται περὶ τοῦ μέλλοντός της, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ παρελθόν, καὶ τὰ δάκρυα, τὰ πληρώσαντα τότε τοὺς ὀφθαλμούς της, ἦσαν τὰ ἡδέα ἐκεῖνα δάκρυα, ἅτινα προκαλοῦσιν αἱ εὐδαιμονοὶ ἀναμνήσεις καὶ τὰ ὁποῖα ἀνευρίσκει τις πάντοτε ἐν τῷ βᾶθει τῆς ψυχῆς του, ὡς ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ καὶ ὑπὸ φλογερὸν ἥλιον ἀνευρίσκει ἔτι τὴν δρόσον ἐν τῷ βᾶθει τῆς χλόης, ἣς ἡ κορυφὴ εἶνε διάφυρος.

Ὁ Ἐδμόνδος, ἀφοῦ ἐσυλλογίσθη ἐπὶ μακρὸν τὴν Ἀντωνίαν, ἀφοῦ, τὸναντίον πρὸς τὴν μητέρα του ἀναπολοῦσαν τὸ παρελθόν, ἐσχημάτισε τὰ ἡδύτερα ὄνειρα διὰ τὸ μέλλον, ἀνεμνήσθη ἐν τινι διαλείμματι τῶν σκέψεών του ὅτι ἡ κυρία Δεπερέ εἶχε κλαύσῃ ἐνώπιόν του.

— Ἡ πτωχὴ μου μήτηρ! εἶπε καθ' ἑαυτόν, ἐφαίνετο τεθλιμμένη τὸ ἐσπέρας τοῦτο καὶ ἐγώ, ὡς ἐγωιστής, ὡς ἀληθῆς ἐρωτευμένος, τὴν ἀφῆκα νὰ ἐπανεῖλθῃ εἰς τὸ δωματίον της, χωρὶς νᾶνησυχῆσω δι' ὅ,τι εἶχεν. Ἦτο κακὸν ὅ,τι ἔκαμα.

Καὶ ὁ Ἐδμόνδος ὡσαύτως, λαβὼν τὴν λυχνίαν του, ἐπίσης ἀκροποδητὶ μετέβη μέχρι τῆς θύρας τῆς κυρίας Δεπερέ. Φθὰς ἕως ἐκεῖ, ἔτεινε τὸ οὖς, ἰδὼν δὲ ἀκτῖνα φωτεινὴν ὑπὸ τὴν θύραν, ἔκρουσεν ἡρέμα.

Ἡ κυρία Δεπερέ ἀφῆκε κραυγὴν, ἀκούουσα κρουομένην τὴν θύραν της ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ, ἀλλ' ὁ Ἐδμόνδος ὤρμησεν εἰς τὸν θάλαμόν της λέγων αὐτῇ:

— Μὴ φοβοῦ τίποτε, καλὴ μου μητέρα, εἶμαι ἐγώ, ἔρχομαι νὰ σε ἴδω.

— Δὲν ἐπλάγισες ἀκόμη, παιδί μου; ἀνέκραξεν ἡ κυρία Δεπερέ, μήπως εἶσαι ἀσθενής;

— Ὡ, ὄχι, μητέρα μου, ἄπαγε! ἀλλὰ δὲν ἠθέλησα νὰ πλαγιάσω, χωρὶς νὰ ἔλθω νὰ σε ἐρωτήσω, ἐὰν ἡ λύπη, τὴν ὁποίαν εἶχες ἀπόψε, δὲν ὑφίσταται πλέον.

— Εὐχαριστῶ, ἀγαπητόν μου τέκνον·

τὴν λύπην ταύτην σοῦ ἐξήγησα, καὶ εἶδες ὅτι ἦτο καθαρὰ χίμαιρα.

— Τόσω τὸ καλλίτερον, μητέρα μου, διότι ἐγὼ αἰσθάνομαι τὴν ψυχὴν μου ὅλως περιχαρῆ.

— Εἶσαι ἐρωτευμένος καὶ συλλογίζεσαι τὴν Ἀντωνίαν!

— Ναί, καὶ σύ, ἡ ὁποία δὲν κοιμᾶσαι τὴν δευτέραν τῆς πρωίας, τί συλλογίζεσαι;

— Συλλογίζομαι σέ, τὴν νεότητά σου, τὸ μέλλον σου.

— Τὴν εὐτυχίαν μου, τὴν ὁποίαν σοὶ ὀφείλω.

— Ἄλλ' ἡ ὁποία δὲν ἐξορτάται τώρα πλέον ἀπὸ ἐμέ.

— Ναί, μητέρα μου, ἐξορτάται πάντοτε ἀπὸ σέ, διότι εἶσαι συνδεδεμένη με ὄλας τὰς ὄνειροπολήσεις μου.

— Ὁνειροπολεῖς λοιπὸν;

— Ἀπὸ δύο ὥρων.

— Καὶ τί ὄνειροπολεῖς;

— Ὁνειροπολῶ γλυκὴ καὶ ἡρεμον μέλλον, πλήρη εὐδαιμονίαν ἐν μέσῳ γυναικίως, μητρὸς καὶ φίλου, ἀγαπώντων με καὶ εἰς τοὺς ὁποίους θάποδιδω τὴν τριπλὴν αὐτῶν στοργήν. Εἶμαι νέος, δὲν εἶμαι ἀσχημος, δὲν εἶν' ἔτσι, μητέρα μου; εἶπεν ὁ Ἐδμόνδος μειδῶν, ἀφοῦ σοῦ ὀμοιάζω ὀλίγον· ἔχομεν περιουσίαν, καὶ αἰσθάνομαι ὅτι βεβαίως ἀγαπῶ τὴν Ἀντωνίαν· δύναμαι καλλίστα νὰ τὴν ζητήσω ἀπὸ τὸν πατέρα της, ὅταν βεβαιώθῃ ὅτι αὕτη με ἀγαπᾷ ὀλίγον, καὶ οὐδένα θὰ ἔχη λόγον νὰ μοῦ τὴν ἀρνήθῃ. Θὰ διερχώμεθα τὸν χειμῶνα ἐν Παρισίοις, θὰ μεταβαίνωμεν τὸ θέρος εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Λείγερς, τοῦ ποταμοῦ τῶν ποιητικῶν καὶ περιπαθῶν ἐρώτων, καὶ θὰ εἴμεθα τόσον εὐτυχεῖς, ὅσον ὄντα ἀνθρώπινα δύνανται νὰ εἶναι. Τί λέγεις σύ, μητέρα;

Ἡ κυρία Δεπερέ ἐθεώρησε τὸν υἱὸν της μειδῶσα καὶ τῷ εἶπεν:

— Δὲν εἶναι τὸ πρῶτον πρᾶγμα, ποῦ σοῦ εἶπα, ὅταν μοῦ ὠμίλησες περὶ τοῦ δυνατοῦ τοῦ ἔρωτος τούτου;

— Τοῦτο συμβαίνει; διότι σὺ εἶσαι ἡ ἐξ ἀπορρήτων πικρῶς ὅ,τι σκέπτομαι, καλὴ μου μητέρα. Δὲν κρύπτω τίποτε ἀπὸ σέ. Ὡστε σοὶ ὁμολογῶ ὅτι ἀπὸ αὐρίουον θὰ κάμω τὰδύνατα δυνατά, ὅπως καταστήσω τὴν Ἀντωνίαν τρελλὴν ἀπὸ ἔρωτα πρὸς τὸν υἱόν σου.

— Τοῦτο δὲν ἔχρηγορήσῃ πολὺ.

— Ἡ Νισσέττα εὖρεν ἐν μέσῳ καὶ μοὶ ὑπεσέθη τὰς συμβουλάς της.

— Ἄ! ἡ Νισσέττα εἶναι ἀναμειγμένη εἰς τὴν συνωμοσίαν.

— Μάλιστα, ἀγαπητῆ μου μητέρα· εἶναι μία λαμπρὰ καρδία αὕτη ἡ Νισσέττα.

Ἐπὶ δύο ὥρας ὁ Ἐδμόνδος καὶ ἡ κυρία Δεπερέ συνωμίλουν περὶ τοῦ παρελθόντος, περὶ τοῦ παρόντος, περὶ τοῦ μέλλοντος, αὕτη στηριζομένη ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνός της, οὗτος καθήμενος εἰς τὸ ἄκρον τῆς κλίνης· ἀμφότεροι νέοι διὰ τῶν ἰδεῶν, πλήρεις πεποιθήσεως διὰ τῆς τρυφερότητος.

Όταν τὴν τετάρτην πρωϊνὴν ὥραν ὁ Ἐδμόνδος ἐπανήλθεν εἰς τὸν κοιτῶνά του, ἡ κυρία Δεπερὲ εἶπε πάλιν καθ' ἑαυτήν: «Ἡμῶν τρελλή!» καὶ ἐκοιμήθη ἄνευ ἀναμνήσεως καὶ ἄνευ φόβου.

Καίπερ ἐξώρας κατακλιθεὶς, ὁ Ἐδμόνδος ἠγέρθη τὴν ὀγδόην καὶ διηυθύνθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ τοῦ Ἀκινάτου.

IV'

Ότε ὁ Ἐδμόνδος ἀφίκετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ τοῦ Ἀκινάτου ὁ ναὸς ἤρχετο ἤδη πληρούμενος κόσμου, διωλίσθησε λοιπὸν μεταξύ τῶν εἰσερχομένων, ὅπως ἀναζητήσῃ τὴν Ἀντωνίαν, χωρὶς ὅμως νὰ λησμονῇ ὅτι εὕρισκετο ἐν ἱερῷ χώρῳ ποιήσας δὲ εὐλαβῶς τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, διηυθύνθη εἰς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ναοῦ.

Ἐν τῷ πνεύματι καὶ τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ τὸ ὄνομα τῆς Ἀντωνίνης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔρωσ καὶ ἡ πίστις, ἀνემιγνύοντο εὐκόλως, ὡς ἀναμιγνύονται καὶ συγχέονται δύο φλόγες τῆς αὐτῆς ἐστίας, δύο ἀρώματα τῆς αὐτῆς οὐσίας.

Ἡ Ἀντωνίνα εἶχε ἴδιον στασίδιον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πλησίον τοῦ τῆς κυρίας Ἀγγελικῆς· ἀλλ' ἡ Ἀντωνίνα, ἥτις ἤρχετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἵνα προσευχηθῇ καὶ οὐχὶ ὅπως ἐπισύρῃ τὰ βλέμματα, ἥτις ἤρχετο τὴν πρωϊνὴν, ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, ὦραν, καθ' ἣν ἡ προσευχὴ ἔχει ἄλλο τὸ διαστήμα ἐλευθέρον ἐν τῇ φύσει, καθ' ἣν κοιμῶνται ἔτι πάντες οἱ οὐδέποτε προσευχόμενοι, ἡ Ἀντωνίνα, λέγομεν, ἐγονυπέτει πάντοτε ἐνώπιον ἐνὸς τῶν ἰδιαίτερον θυσιαστηρίων, ὅπου οἱ ἱερεῖς λειτουργοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τὴν λάμπιν μιᾶς λυχνίας καὶ ἐνώπιον πέντε ἢ δέκα πιστῶν τὸ πολὺ. Ἐπιτραπήτω μάλιστα ἡμῖν μία σκέψις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἡ ἐωθινὴ θρησκεία, ἐὰν δυνάμεθα νὰ ἐκφρασθῶμεν οὕτως, ἔχει ὄψιν χριστιανικωτέραν καὶ μᾶλλον θαμβοῦσαν ἢ ἡ θρησκεία τῆς πλήρους ἡμέρας, περιστοιχισμένη ὑπὸ τῶν παρατάξεόν της καὶ ἀρωματιζομένη ὑπὸ λιβανωτῶν. Κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, ὑπάρχει λείψανόν τι, εἰδωλοκρατείας ἐν ταῖς ἐπιχρῦσις ταύταις ἑορταῖς, ταῖς ἀφιερωμέναις εἰς τὸν Θεὸν ἐκεῖνον, οὐτινος ὁ υἱὸς ἦλθεν ἐπὶ τῆς γῆς, ἵνα διδάξῃ ἡμῖν τὴν μετριοφροσύνην καὶ τὴν ταπεινώσιν. Ἀντὶ τοῦ παρίστασθαι ἐν ταῖς μεγάλας θρησκευτικὰς τελεταῖς, αἵτινες ἐπιδεικνύουσιν ἅπαντα τὸν πλοῦτον τῶν σευοφυλακίων των, αἵτινες πληροῦσι τὸν ναὸν ἀνθέων καὶ φῶτων καὶ καθ' ὅς ἐπιδεικνύεται εὐταξίας λαμπροφωρῶν, ταρασσῶν τὴν κατάνυξιν ὑμῶν διὰ τοῦ περιοδικοῦ θορύβου τῆς ῥάβδου του, ἀντὶ τούτων εἰσέλθετε τὴν πρωϊαν, τῶν θυρῶν ἀνοιγομένων, εἰς ἐκκλησίαν ὁμοίαν ἐκεῖνην, ἐν ἣ εἰσῆλθε πρὸ ὀλίγου ὁ Ἐδμόνδος, καὶ ἀναμέσον τοῦ ἐπικρατοῦντος ἔτι σκιόφωτος, ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιγῆς, ἥτις ἔδει νὰ βασιλεύῃ πάντοτε ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Κυρίου, διευθύνθητε πρὸς

ἐν τῶν ταπεινῶν ἐκείνων θυσιαστηρίων, ἅπερ ὑπεδεικνύομεν πρὸ μικροῦ. Ἐκεῖ θὰ ἴδῃτε ἱερέα ἀπλούστατα ἐνδεδυμένον, τέσσαρας ἢ πέντε ἀνθρώπους γονυπετεῖς· γονυπετήσατε καὶ ὑμεῖς ἐπίσης, καὶ ἐν τῇ σκοτεινῇ ταύτῃ γωνίᾳ τῆς ἐκκλησίας θὰ ἴδῃτε τὸν Θεὸν ἐμφανιζόμενον ὑμῖν μεγαλοπρεπέστερον καὶ μεγαλειότερον παρ' ὅσον ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς, τῆς ἀπαστραπτούσης ἐκ χρυσοῦ καὶ λαμπάδων. Ἐκεῖθεν τὸ πνεῦμα ὑμῶν θάναμνησθῇ ἀκωλύτως τῶν πρώτων χριστιανῶν, διακονούντων, αἰνούντων καὶ ὑμνούντων τὸν νέον Θεὸν ἐν ταῖς κατακόμβαις τῆς Ῥώμης, κεχωρισμένων μόνον ὑπὸ τῶν δημίων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, ὃν ἀνεκάλυψαν πρὸ ὀλίγου.

[Ἐπιτα: συνέχεια]. ΛΑΜΠΡΟΣ ΕΝΥΑΛΗΣ

Καὶ Ο. Ν. ΧΜΕΛΙΕΦ

Η ΤΡΙΧΑΠΤΟΠΟΙΟΣ

Ῥωσικὸν διήγημα

[Τέλος]

Ἐπὶ πολὺν χρόνον περιεπλανᾶτο ἐπαίτουσα καὶ πολλὰς ὑπέστη βρασμούς ἢ πτωχῆ.

Οὕτω πως τρεφομένη καὶ μόλις σύρουσα τοὺς γεροντικούς καὶ ἐξησθενημένους πόδας της, ἔφθασέ ποτε καὶ εἰς Βασιούνην. Παρατηρεῖ μικρὰ καλύβη ὑψοῦται εἰς τὸ ἄκρον τοῦ χωρίου τόσον καλοκαμωμένη, τόσον καθαρά! Λευκὰ παραπετάσματα στολιζοῦσι τὰ παράθυρα, ἐφ' ὧν ὑπάρχουσιν ἄνθη, ἐκ τῆς ὑψηλῆς καὶ λευκῆς αὐτῆς καπνοδόχης ἐξέρχονται κιλινδούμενα στακτόχροα νέφη καπνοῦ. Καὶ εἶνε χειμερινή, ψυχρὰ ἡμέρα· καίτοι δὲ ὁ ἥλιος λάμπει, ἐν τούτοις ὁ παγετὸς εἶνε δριμύς, ὁ ἀήρ διαπερᾶ ὑπὸ τὰ φορέματα καὶ ὡς νὰ ἐκδέρῃ τὸ σῶμα! Καὶ τόσον ἐπεπόθει ἡ ταλαίπωρος Εἰρήνη ν' ἀνακαυθῇ καὶ θερμανθῇ, ὥστε οὔτε κἂν ἔκρουσε τὸ παράθυρον, ἀλλ' ἤλθεν εἰς τὸν προθάλαμον, καὶ ἐκεῖθεν εἰσῆλθε κατ' εὐθεῖαν ἐν τῇ καλύβῃ, διότι, ἅμα εἰσέλθη πλέον ἕνας ἀνθρώπος εἰς τὰ ζεστά, θὰ τὸν λυπηθῶν καὶ δὲν θὰ τὸν διώξουν. Ἐπειτα, εἰμπορεῖ νὰ τοὺς τύχῃ ἐπάνω 'στὸ τραπέζι καὶ θὰ εἶνε ἀκόμη μεγαλειότερα ἁμαρτία νὰ τὸν ἀποβάλουν· ὥστε ἴσως δῶσῃ ὁ Θεὸς καὶ εὐρεθῇ καὶ δι' αὐτὴν ἕνα κομμάτι ψωμί.

Εἰσῆλθεν ἡ Εἰρήνη καὶ βλέπει· καὶ τὸ δάπεδον τῆς καλύβης, καὶ τὰ θρανία λευκότερα καὶ καθαρά ὡς νὰ ἐρρικανίσθησαν αὐτὴν τὴν στιγμήν, αἱ τράπεζαι εἰσι κεκαλυμμένα διὰ κεντημένων ὀθωνῶν, εἰς τὴν γωνίαν κρέμαται εἰκὼν μετὰ λυχνίας καὶ προσοψίων· ζωηρὸν δὲ πῦρ σπινθηρίζει ἐν τῇ θερμάστρῃ. Παρὰ τὸ παράθυρον δὲ κάθηται καὶ πλέκει τρίχαπτα εὐσωμος γυνή.

— Ἀφήσατέ με νὰ ζεσταθῶ, γιὰ τὸ Θεό! μετὰ δειλίας καὶ παραπόνου ἐπέσπερεν ἡ Εἰρήνη.

Ἡ γυνὴ ἠγέρθη καὶ ἐστράφη.

— Καλέ, Θεέ μου, ἡ Μαρίτσα!

— Εἰρήνη Μιχαήλοβνα! Τί 'νε τοῦτο; Ἰστανται ἀμφοτέραι ἀπέναντι ἀλλήλων ὡς ἀπολιθωμένα καὶ λευκαὶ ὡς ὀχιτῶν τῆς Μαρίας. Πόσαι σκέψεις ἐκυκλοφόρησαν εἰς ἀμφοτέρων τὰς κεφαλὰς, καὶ ἐντούτοις οὐδετέρα αὐτῶν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ.

— Δὲν θὰ μὲ διώξῃς; ἡρέμα ἠρώτησεν ἐπὶ τέλους ἡ Εἰρήνη.

— Χριστὸς καὶ Παναγία! Νὰ σὲ διώξω, λέγει, 'στὴ θέσι ποῦ εἶσαι; Καὶ δὲ φθάνει ποῦ τρέμεις ἀπὸ τὸ κρύο, ποῦ θαρρεῖ κανεὶς πῶς ἔχεις θερμῆ!

Προσέφερεν ἡ Μαρία κάθισμα τῇ γραΐᾳ, καὶ ἤρχισε νὰ λύῃ τοὺς ἀπεψυγμένους κεφαλοδέσμους καὶ τὰ ράκη της.

Ἡ Εἰρήνη ἤρχισε νὰ νομίζῃ, ὅτι ἔβλεπεν ὄνειρον· καὶ ἔφριπτεν εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι θὰ ἐξυπνήσῃ καὶ θὰ χάσῃ τὴν θερμάστραν, τὸ θάλαπος καὶ τὴν φιλοξενον καλύβην καὶ θὰ εὐρεθῇ ἐκτεθειμένη εἰς τὸν παγετόν.

— Μαρίτσα, τί ἐπαθες; ἡ δὲν μ' ἐγνώρισες; ἐπέσπερεν αὐτὴ.

— Πῶς, δὲν σ' ἐγνώρισα, Εἰρήνη Μιχαήλοβνα! Μὴ δὰ δὲν εἶμασθε συντοπίτισσας! Καθῆσατε τὸ λοιπὸν ἐδῶ νὰ ζεσταθῆτε, ὅσῳ νὰ σὰς βράσω ἄλλο τσαῖ νὰ πιθῆτε. Βλέπεις ἂν καὶ 'στὸ μῆνα μιὰ φορὰ, ὅμως δὲ 'μπορεῖ νὰ μοῦ λείψῃ τὸ τσαῖ. Ἡ συγχωρεμένη ἡ κυρά, ὁ Θεὸς 'σχωρέσει τὴν μ' ἔμαθε νὰ τὸ πίνω. Ὅχι, σταθῆτε ἀλήθεια νὰ σὰς βγάλω πρῶτα τὰ τσαρούχια καὶ ταῖς σιάτσες· σὰν ἦνε γυμνὰ τὰ πόδια, ζεσταίνονται καλλίτερα.

Ἡ οἰκοδέσποινα ἔκυψε καὶ ἤρξατο ἀπογυμνοῦσα τοὺς ρυπαροὺς πόδας τῆς ἐπαίτιδος. Ἡ Εἰρήνη δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ συνέλθῃ, ὅτε αἱ κνημίδες καὶ τὰ πέδιλά της ἐκρέμαντο ἤδη παρὰ τὴν θερμάστραν.

Αἰφνης μετὰ τὴν πράξιν ταύτην ἡ γραῖα ἀνεπήδησεν, ἤρπασε τὴν Μαρίαν ἐκ τῆς χειρός, ἔκλινεν ἐπ' αὐτῆς καὶ ἐλύθη εἰς δάκρυα ὡς νήπιον.

— Μαρίτσα, δὲν μὲ βλέπεις ποῦ εἰμ' ἐγώ, ἡ Εἰρήνη! Ἐγὼ εἰμ' ἐκεῖνη ποῦ σὲ κατέστρεψα!... Συγχώρεσέ μου! Σ' εὐχαριστῶ!..

Κλαίει ἡ γραῖα καὶ παραληρεῖ ὡς ἂν ἦτο παράφρων, ἡ δὲ Μαρία τὴν καταπραύνει λέγουσα:

— Φθάνει πειρά, Εἰρήνη Μιχαήλοβνα, μὴ σκοτόνεσθε ἄδικα! Ποῦ τὸ 'δετε πῶς κατεστράφηκα; Βλέπετε. Εἶμαι νοικοκυρά, καὶ χαιρομαι γιὰ τὸν ἐρχομὸ σας. Νά, τώρα θὰ πιούμε καὶ τσαῖ, καὶ σεῖς ἔπειτα θὰ πέσετε νὰ ἡσυχάσετε ἀπάνω στὴ θερμάστρα. Τὸ κακὸ ὅμως εἶνε ποῦ δὲν θὰ 'βρῆς ἡσυχία, γιὰτὶ ἔρχονται ἐδῶ τέσσερα κορίτσια ποῦ τὰ μαθαίνω δαντέλα· νέαις εἶνε, βλέπεις, φλυαροῦν γελοῦν καὶ δὲν θὰ σὰς ἀφίσουν νὰ κοιμηθῆτε. Σεῖς πειρά νὰ μὴ μὰς ξεγυρεῦετε.

Ἡ δὲ γραῖα πάντοτε κλαίει, ὡς νὰ θέλῃ νὰ χύσῃ ὅλην τὴν καρδίαν της μαζὺ μὲ τὰ δάκρυα. Καὶ ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἔκλαιεν οὕτω, ἀκολούθως ἐσίγησε βαθμηδόν. Ἡ Μαρία τῇ ἔδωκε νὰ πλυθῇ καὶ τὴν ἐκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν.

— Μάσσα, δὲ μοῦ λές τί ἀνθρώπος εἶ-

σαι σύ; ἐρωτᾷ ἡ Εἰρήνη παρατηρούσα αὐτὴν διὰ τοιούτων ὀφθαλμῶν, ὡς ἂν μὴ ὑπῆρχον ποτὲ ἐν αὐτοῖς οὔτε κακία, οὔτε πονηρία. Ἄγια εἶσαι, τί εἶσαι;

— Τί λέγεις ἄγια! ἴγια εἶνε τὰ τραγούδια ποῦ λέγω μὲ τὰ κορίτσια! Ὅσον νὰ ἤμαί κ' ἐγὼ ἀκόμη νέα εἶνε ἄτροπή καὶ νὰ τὰ λέγω!

— Καὶ ὅμως οἱ ἴδιοί μας ἴστο Λήκοβο μ' ἐδιώξαν... κόντεψα νὰ ψοφήσω ἀπὸ τὴν πείνα.

— Καὶ τί ὠφελήθηκα ἀπ' αὐτό; Μόνον ποῦ πῆραν ἀμαρτία ἴστο λαίμους.

— Καὶ ἡ παλῆρά τους ἔχθρα;..

— Νὰ ἡ ὄρα! Καὶ τί θὰ βγάλη κανεὶς νὰ θυμᾶται τὰ περασμένα; Ὅσο γιὰ τὴν ἔχθρα... τί, θὰ κάθουμαι νὰ χαλῶ τὴν ζαχαρένια μου; ἐγὼ λέγω τὴν ἀμαρτία μου, δὲν μ' ἀρέσει ἡ κακὴ καρδιά. Τώρα νὰ ἰδῆτε ποῦ θᾶρουν τὰ κορίτσια μου, ποῦ χαλᾷ ὁ κόσμος δουλεύοντας διασκεδάζομε. Σεὶ πέσετε νὰ πλαγιαστέτε γλήγορα προτοῦ νὰ συναχθοῦν.

Ἡ Εἰρήνη ἠγέρθη ὑπακούουσα ὡς παιδίον καὶ ἐπλησίασε πρὸς τὴν θερμάστραν. Ἡ Μαρία τὴν ἐδοῦθησε ν' ἀνέλθῃ καὶ κατακλιθῆ. Τὸ πᾶν ἐσίγησεν ἐν τῇ καλύβῃ. Ἡ τριχαπτοποὶς ἀνέλαβεν ἐκ τῆς τραπέζης τὰ κυάθια καὶ ἤρξατο ἐργαζομένη, ἀψοφητὶ κινουσα τὰ ξυλάρια, ἡ δὲ γραῖα ἔκειτο ἐπὶ τῆς θερμάστρας, καίτοι δὲν ἐκοιμάτο. Πρὸ πολλοῦ, — παιδίον — δὲν ἤσθάνθη τὴν καρδίαν της τοσοῦτον ἐλαφρᾶν, καίτοι δὲ ἤσθάνετο ἄλγος καὶ ἐντροπήν, ἐν τούτοις δὲν ἦσαν ταῦτα καὶ ἀμέτοχα ἠδύτητος. Ὡστε ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ ἄνθρωπος, ὅστις ἐσυγχώρησε καὶ περιέθαλψεν αὐτήν. Καὶ ἀφοῦ εὐρέθη ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ἔπεται ὅτι δὲν εἶνε τόσον ἀθλία, κατηραμένη γραῖα, ὅσον ἐσχάτως ἐσυνείθισε νὰ νομίζῃ ἐαυτήν! Αὐταὶ λοιπὸν αἱ σκέψεις, τοσοῦτον ἐχαροποιοῦν τὴν Εἰρήνην, ὥστε ἐπίτηδες μάλιστα δὲν ἤθελε ν' ἀποκοιμηθῆ ὅπως διαμένωσιν αὐταὶ ἐν τῇ κεφαλῇ της.

Η'

Ἦλθον αἱ τριχαπτοποιοί, καὶ τφόντι ἡ καλύβη ἀντήχει ἐκ τῶν ἄσμάτων καὶ τῶν γελῶτων των. Τὰ χεῖλη γελῶσιν, οἱ ὀφθαλμοὶ λάμπουσιν ἐκ τῆς εὐθυμίας καὶ αἱ χεῖρες ταχυδακτυλογικῶς πετῶσιν ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων.

Ἦλθον παρὰ τῆς Μαρίας καὶ ἄλλαι γειτόνισσαι. Μὲ ὄλαις τὸ εἶχε καλά, καὶ ὄλας τὰς ὑπεδέχετο φιλοφρονέστατα.

— Πόσο εἶνε χαρούμεναι καὶ μονοεισμέναι! διαλογίζεσθαι ἡ Εἰρήνη, καὶ θέλει καὶ αὐτὴ νὰ εἶνε ὡς ἐκεῖναι, ἀπλοϊκὴ, ἀξιαγάπητος καὶ φαιδρα.

Τὴν ἐσπέραν ὠδήγησεν αὐτὴν ἡ Μαρία εἰς τὸν λουτρῶνα, τὴν ἐνέδυσε διὰ τοῦ ἰδίου αὐτῆς χιτῶνος καὶ σαραφανίου, τὴν ἐπότισε τέϊον καὶ πάλιν τὴν ἐδοῦθησε ν' ἀνέλθῃ ἐπὶ τῆς θερμάστρας. Καὶ πάντα ταῦτα τόσον πολὺ συνεχίνουν τὴν Εἰρήνην, ὥστε ἤρχισε καὶ πάλιν νὰ κλαίῃ.

Τὴν πρωΐαν ἠγέρθη ἡ ἐπαίτις καὶ ἴστοι-

μάσθη ὅπως ἀναχωρήσῃ, ἀλλ' ἡ Μαρία τῆς λέγει:

— Εἰρήνη Μιχαήλοβνα, ποῦ θὰ πᾶτε νὰ γυρίζετε χειμῶνα καιρό; Ἄμα ἐπέσατε νὰ κοιμηθῆτε χθὲς τὸ βράδυ, ἐγὼ ἐκύτταξα τὰ ρούχᾶ σας καὶ σὰς τὰ μπάλωσα, ἀλλὰ κ' ἔτσι εἶνε πολὺ χαλασμένα! Δὲν εἶνε γιὰ νὰ τὰ φορῆτε χειμῶνα καιρό, καὶ θὰ ξεπαχώσετε μ' αὐτὰ καμμιά φορά. Ἀκούσετε τί ἔχω νὰ σᾶς πῶ: Ἐγὼ ποῦ ἔχω τὴ γωνιά ἐκείνη ἴστο θερμάστρα, ἔμπορεῖτε νὰ κοιμησθε ἐκεῖ, ὅσο δὲ γιὰ ἓνα κομμάτι ψωμί, μέσα σὲ καλοὺς ἀνθρώπους ἔμπορεῖ νὰ τὸ κερδίῃ κανεὶς πάντα. Νὰ, ἐδῶ, ἄς ποῦμε. Ἰστο ἄλλη ἄκρη τοῦ χωριοῦ κάθεται ὁ μουζικός Ἰβάν Ρισζίτσινοκ, ποῦ ἡ γυναῖκά του εἶνε τώρα τρεῖς ἑβδομάδες ἄρρωστη ὁ κκομοίρης τᾶχασε ὅλως διόλου μονάχος του τρέχει πικτοῦ ἔχει καὶ ζῶα, καὶ μικρὰ παιδιὰ καὶ πρέπει νὰ κυττάξῃ καὶ τὸ νοικοκυριό. Ἐλᾶτε νὰ σᾶς πᾶω ἐκεῖ θ' ἀντικαταστήσετε τὴν νοικοκυρά. Δὲ θὰ τοὺς φᾶτε, θὰ κάμετε καὶ ἓνα καλό.

Καὶ ἡ Εἰρήνη ἀπὸ χθὲς ἀκόμη ἤρχισε νὰ ἐπιθυμῇ τοιαύτην τινα ἐργασίαν. Παρηγορήθη ἐκ τῆς θωπείας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐγνώριζεν, ὅτι ἡ θωπεία ἐκείνη δὲν ἦτο ἀξία αὐτῆς, καὶ τοῦτο ἐδηλητηρίαζε τὴν ἠδονὴν της.

— Πόσον καλλίτερα θὰ εἶνε ἂν μ' ἀγαπήσῃ ὁ κόσμος διὰ καλὴν γυναῖκα, νὰ, ὅπως τὴν Μάσσαν, διελογίζετο...

Ἐκτοτε ἡ γραῖα ὡς νὰ ἀνεγεννήθη. Ἐκ τῆς προτέρας αὐτῆς μοχθηρίας οὐδ' ἔχνος ἀπέμεινε, καὶ ἔζη οὕτως, ὥστε καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν, ὅπου ἂν συνέβαινε δυστύχημα ἢ νόσος τις, ἀμέσως προσεκάλουν τὴν «γρηᾶ Ρηνούλα» καὶ αὐτὴ οὐδέποτε ἠρνεῖτο τὴν συνδρομὴν της. Ἠγάπησεν αὐτὴν ὁ κόσμος καὶ ἤρξατο καὶ νὰ τὴν σέβηται, αὐτὴ δὲ ἐντρέπετο πλέον νὰ πίνῃ καὶ ἀπέσχε παντελῶς τῆς βότκας.

Πρὸς τὴν Μάσσαν εἶχεν ἀφοσιωθῆ ὡς βρέφος πρὸς τὴν μητέρα του, ὑπήκουεν αὐτῆς εἰς πάντα, προσεπάθει νὰ τὴν εὐαρεστῇ, ὅτε δὲ τῇ διηγήθησαν τὰς πικρίας, ἄς ἐδοξίμασεν ἡ Μαρία ἕνεκα τοῦ Παντελῆ της, δὲν ἠδύνατο νὰ συγχρητῆσθαι τοὺς λυγμούς της. Μετὰ πολλοῦ κόπου κατόρθωσεν ἡ Μαρία νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

Ὅταν ἀπέθανεν ἡ Εἰρήνη, ἡ Μαρία, ἐκῆδυσεν αὐτὴν μετὰ πομπῆς. Ὅταν δὲ ἐτέλεσε τὸ μνημόσυνον τῆς γραῖας προσήλθον ἐκ διαφόρων χωρίων ἄνθρωποι, καὶ ὅλοι τὴν ἐλυπήθησαν.

— Νὰ, τί συμβαίνει καμμιά φορά ἴστον ἄνθρωπο, ἔλεγον, ποῦ καὶ αὐτὴ τὴν εὐτυχία δὲν τὴ νοιώθει. Ἐξοῦσε ἡ μακαρῖτισσα εὐτυχισμένη, κ' ἀπ' τὴν ὑπερηφάνειαν ποῦ ἔχε, δὲν ἔνοιωσε εὐτυχία. Ὅσον ἐδυστύχησε ὅμως καὶ παράτησε τὴν ὑπερηφάνειαν της, τί χαριτωμένη καὶ εὐθυμῆ γοργαδίτσα ποῦ ἔγεινε!

Μικρόν, μετὰ τὸν θάνατον τῆς Εἰρήνης ἐδόθη ἐλευθερία εἰς τοὺς εἰλωτας, καὶ μετ' αὐτὴν αἱ ἐργασίαι τῆς Μαρίας ἐπο-

λαπλασιάσθησαν. Ἡθέλησαν αἱ χωρικαὶ κορασίδες νὰ διδασθῶσι τὴν τέχνην της, διότι μεγάλη ἦτο ἡ ζήτησις τριχαπτῶν ἐν Μόσχᾳ, τὸ δὲ γυναικεῖον φύλον τῶν μερῶν ἐκείνων ἐστερεῖτο πάσης ἄλλης ὠφελείας κατὰ τὸν χειμῶνα. Τί νομίζετε! σήμερον ἐκάστη τεχνίτις κερδίζει ἐκ τῶν τριχαπτῶν καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα περὶ τὰ 40 ρούβλια! (120 δρ.)

Καὶ οὕτως ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἀνεδέχετο νὰ διδάσκη τὰς χωρικὰς πρὸς 50 καπικία ἐκάστην, καὶ ἔζησεν ἐννενηκοντα ὅλα ἔτη εὐθυμὸς καὶ ἀκμαιοτάτη. Περὶ τῆς τελευταίας αὐτῆς λέγεται, ὅτι ἀπέθανε κατὰ τὸ 1864 ἔτος ὥστε ἔκτοτε παρήλθον πλέον τῶν εἴκοσι ἐτῶν (1884) καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ἀκόμη τὴν ἐνθυμοῦνται.

Α. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΤΕΛΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΤΩΝ ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΕΞΗΣ ΒΙΒΛΙΑ :

[Αἱ ἐν παρενθέσει τιμαὶ σημειοῦνται χάριν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἐπιθυμοῦντων νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτά, ἐλευθέρως ταχυδρομικῶν τελῶν].

Σακελλαρίου Βιβλιοθήκη τοῦ λαοῦ, «Περ πλανώμενος» Α. Σούτσου..... λεπ. 50 (60)
 Σακελλαρίου Βιβλιοθήκη τοῦ λαοῦ, «Βαβυλωνία», Βυζαντίου..... λεπ. 50 (60)
 «Τὰ Δύο Ἄκνα» Αἰμιλίου Ρισβούργ. δρ. 1.60 [2]
 «Ἡ Ὁραία Παρισινή»..... λεπ. 60 (70)
 «Ἐρως καὶ Σα», Ἀθηναϊκῆς Εἰκόνες ὑπὸ Αἰσώπου..... δρ. 1 [1,40]
 «Παρισίων Ἀπόκριφα», μυθιστορία Εὐγενίου Σῦη, μετάφρασις Ἰστωρδίου Ι. Σκυλίση (τόμοι 10)..... δρ. 6 [7]
 «Αἱ Ρωσίδες Παρθέναι ἢ ὁ Μηδεμισμὸς ἐν Ρωσσίᾳ» (τόμοι 2)..... δρ. 3 [3,30]
 «Παλαιαὶ Ἀμαρτίαι» λυρικὴ συλλογὴ, ὑπὸ Δημ. Γρ. Καμπούρογλου... Λεπτ. 60 [70]
 «Ἡ Φωνὴ τῆς Καρδιάς μου», λυρικὴ Συλλογὴ, ὑπὸ Δημ. Γρ. Καμπούρογλου. Λεπ. 60 [70]
 «Ἱστορία τοῦ Μεγάλου Πέτρου», αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας, μετὰ εἰσαγωγῆς καὶ παρατηρημάτων..... Δραχ. 4 [4,50]
 «Αἱ τίμαι γυναῖκες» διήγημα ὑπὸ Amedee Achard..... Λεπτ. 75 [90]
 «Οἱ Ἀγῶνες τοῦ Βίου: Σέργιο: Πανίνης», μυθιστορία ἀρθροῦσθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας..... Δραχ. 2 [2,20]
 «Ἰπατία», μυθιστορία ἱστορικὴ ὑπὸ Charles Kingsley [τόμοι 2]..... Δρ. 4 [4,20]
 «Κωμῳδίαι» ὑπὸ Ἀγγ. Βλάχου Δρ. 2 [2,20]
 «Ὁ Γονζάλθης Κορδούβιος ἢ ἡ Γρανάδα ἀνακτηθεῖσα» μυθιστορία..... Δρ. 1.50 [1,70]
 «Ἡ Σειρήν», μυθιστορία Ἐσβιὲ δὲ Μόντεπέν..... Δρ. 1.50 [1,70]
 «Τὰ Ἀπόκριφα τῆς Ἰερᾶς Ἐξετάσεως» μυθιστορία..... Δρ. 2 [2,20]
 «Ἐθελδβίνα» μυθιστορία τοῦ Ἀγγλοῦ Ὁρλέν..... Δρ. 1.70 [1,80]
 «Ἑλληνικαὶ Σκηναὶ» ὑπὸ Ἀγγέλου Βροσφερῆ, μετάφρ. ὑπὸ Π. Πανᾶ [τόμοι 2] Δρ. 5 [5,50]
 «Αἰγυπτία Βασιλοῦσαι» μυθιστορία ἱστορικὴ, ὑπὸ Γεωργίου Ἐβερς, μετάφρασις ὑπὸ Ε. Γαλά η, Ι. Κ. Δελιγιάννη καὶ Στ. Στρέιτ (τόμοι τρεῖς)..... Δρ. 5 50 [6]
 «Ἡ μυστηριώδης Συμμορία», μυθιστορία Mary Lafon..... Δρ. 2 [2,20]
 «Μπουμπουλίνα—Ἀρχάδιον», Δράματα ὑπὸ Γ. Ἀνδρικοπούλου..... Δρ. 3 [3,30]
 «Τὰ χάλια μας», κωμῳδία Π. Λαζαρίδου, ἡθοιοῦ..... λ. 70 (80)